

Paku oma koduilu konkursile ja inspireeri kaasvallakaid lk 2-3

Ole inimene, anna ohtlik prügi ära jäätmeringil, ära poeta metsa lk 8-9

Ka kõige koolitatud ja sotsialiseeritud koer võib mingis olukorras rünnata lk 10

NR 7 (103) APRILL 2022

Saue

Valdus

KOHALIK
LEHT
KOHALIKUST
ELUST JA
OLUST

Foto: Anne-Ly Sumre

Päevakool Ukraina lastele

Päevakool on Ukraina lastele planeeritud kuni selle õppeaasta lõpuni ja need lapsed, kes siia jäävad, peavad sügisest tavaklassidesse integreeruma. Praegu on päevakooli lastel peamine just eesti keele õppimine, juhendajad leidis vald Saue lasteaias ja kooli abiga. Lisaks õpivad mitmed lapsed oma Ukraina kooli distantsõppes.

Päevakooli on vald korraldanud koostöös Saue kooliga, sest kõik Ukraina lapsed peavad olema mõne kooli juures kirjas. See- ga meie Sauele olevad lapsed on Saue gümnaasiumi õpilased. Kogu asjaajamine, ka leping õpetajatega, käib läbi kooli, aga vald annab täiendavad vajalikud summad kooli eelarvesse juurde.

Riik on lubanud anda omaavalitsustele igakuiselt nende Ukraina laste eest, kes on EHISes ehk Eesti Hariduse Infosüsteemis õpilaste- na kirjas, 506 eurot kuus. Sellest rahast tuleb kanda kõik nende laste kulud, sh õpetajate töötasu, õppevahendid, arvutid, tugitee- nused, huviharidus, koolitoit jne.

Praegu on Sauele päevakoolis 10 last, aga see arv on muutuv. Mahuks ka 20 last ja on võimalus teha juurde ka teine rühm.

Laagri piirkonnas on praegu kolm kooliealist Ukraina last, nen- de jaoks otsib vallavalitsus lahendust: kas päevakool Sauele või integreerumine Laagri kooli. Kui lapsi tuleb piirkonda rohkem, on vallavalitsusel ka Laagris valmisolek avada päevakool kas kultuuri- keskuses või Laagri kooli Möldre majas.

Lisainfo: Marina Lökk, marina.lokk@sauevald.ee või +372 5626 2270.

Sisseelamise toetus sõjapõgenikele

Vallavolikogu otsustas sotsiaaltoetuste korra muudatuse, mis lu- bab Ukraina sõjapõgenikul taotlelda vallast n-õ sisseelamise toe- tust 200 eurot, üks kord kuni kolm kuud järjest.

Eeldusel, et taotleja on:

- täiskasvanud,
- saanud ajutise kaitse,
- rahvastikuregistris registreeritud Saue valla elanikuks.

Taotlus tuleb esitada oma piirkonna sotsiaaltöõspetsialistile. Selleks ei pea tingimata kohale minema, taotluse võib ka panna halduskeskuste postkastidesse või saata postiga. Kui on olemas digiallkirjastamist võimaldav kaart, siis võib saata ka valla üldise- le e-postile info@sauevald.ee. Taotluse võib kirjutada vaba käega valgele paberile. Kui põgenik on saanud ajutise kaitse ja end val- laelanikuks registreerinud, laienevad talle ka õiguseid saada teisi valla sotsiaaltoetusi ja -teenuseid.

Annetusi praegu ei koguta

Vallavalitsus on väga tänulik kõigile elanikele, kes on Ukraina sõjapõgenikele abi osutanud või seda pakkunud. Esmane varu hädavajalikku on olemas ja kuna ei ole teada, mida täpselt põ- genikud vajavad, ei hakata esemeid lihtsalt igaks juhuks vastu võtma ja ladustama. Kui tekib mingi konkreetne vajadus, mida vallal endal ei ole, annab vald sellest teada. Kuigi füüsilisi an- netusi vald ei praegu ei kogu, siis rahalisi annetusi saab Ukraina põgenike toetuseks teha läbi Saue valla heategevusfondi „Elus on hoolimist“.

Vallavalitsus tegeleb lasteaiakohtade leidmisega

Lasteaiakoha soovijaid on Ukraina põgenike seas 14, suurem osa neist Saue linnas. Lapsed on enamuses 2-4-aastased. Vallaliti- sus tegeleb neile koha leidmisega, kuni vanemad ajutist kaitset taotlevad, end valda elama registreerivad ja töö leiavad.

Head lahendust ei ole, kuna Saue ja Laagri piirkonnas pole pii- savalt lasteaiakohti. Võimalik, et neid jääb üle pärast igakevadist lasteaiakohtade jagamist, et pakkuda neid Ukrainast tulnutele.

Vajadusel avab vallavalitsus lasteaiarühma Ukraina lastele Turba lasteaias juures, korraldab transpordi ja saatja bussi.

Päevakoolis õpivad lapsed usinasti eesti keelt, aga igatsevad kangesti koju tagasi

Saue noortekeskuses on üks teise korruse tuba seatud mõnusaks klassiruumiks, kus kümnekond ukraina last igapäevaselt koos koolis käib.

ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@sauevald.ee

Päeval, kui vallaleht külla läheb, on mõned lapsed haigeks jää- nud ja kohal on kuus poissi. Üksteist nad Ukrainas ei tundnud, kaks poissi sõb- runesid teel Tallinna, teised alles Sauele päevakoolis.

Ilmse heameelega tervi- tavad nad tulijat ilusa eesti keelse terega. Ja üldse on nad varmad igal pool oma paari nädalaga õpitud sõ- navaraga hiilgama. Loevad numbreid, tutvustavad end

täislausega.

„Eesti keel kõlab nagu jaapani keel,“ arwab üks. „Kõik tähed kirjutatakse samamoodi nagu häälda- takse,“ teab teine. Kolmas arwab, et on natuke raskem kui inglise keel. Poistel end- al on kaks keelt juba suus – ukraina ja vene keeled, küll see kolmas ka selgeks saab.

Eesti keele tunde on neil päevas lausa kaks. Ühes õpitakse rohkem sõnu, tei- ses mängitakse mängu ja harjutatakse suhtlemist. Poised on juba nii julged, et on oma koduühes eesti

lastega tutvustki sobitanud. Kui sõnavarast puudu jääb, võetakse interneti tõlke- programm abiks.

Päevakool algab neil hommikul enamasti selle- ga, et osad on interneti teel ühenduses oma kodukooli- ga Ukrainas ja osaletakse distantsõppel. Teisele, kellel see pole võimalik, annab õpetaja Liudmyla tunde kohapeal. Igaljuhul on ees- märk, et kõik lapsed kevadel klassi ära saaksid lõpetada. Päevakoolis on koos lapsed teisest klassist kuuendani.

Selle kuu aja jooksul, mis Eestis on oldud, on juba ka ringi käidud. Kes Pärnuse, kes meremuuseumis, keegi teab, et Tallinnas elab pool Eesti rahvastikut. „Neid huvitavad kohalikud asjad,“ nendib õpetaja.

Lõunat söövad lapsed Saue gümnaasiumis, peale seda jalutavad natuke ringi,

väga meeldib neile noorte- keskuse rulapargis.

Enamus poiste peredel on Eestiga mingi seos, mõ- nel on isad siin juba aastaid tööl, teistel sugulased - see- pärast Eestisse tuldi. Aga pea kõik ütlevad, et tahaks koju Ukrainasse. Kellel jäid maha kalad, kellel kassid, kellel küülik või vanaema. Üks poiss kaalub võimalust, et läheb toob kalad ära ja tu- leb siis tagasi.

Nad saavad päris hästi aru, miks nad siin on. Nad kuulsid sireene ja nägid rakette. Nad olid päevi teel. Üks pidi suisa oma sün- nipäeva põgenemisaautos tähistama. Nad teavad, et Eesti on väike, aga abistab Ukrainat, nad teavad, et nende president püüab sõja lõppemiseks läbirääkimisi pidada ja nad teavad, et neil on väga vedanud, et nad saa- vad siin Eestis ohutult olla.

Kas Nõlvaku lasteaed või Nõlvaku Lasteaed?

Mõned lehelugejad on vahel huvi tundnud, miks ei kirjutata vallalehes koolide-lasteaedade vms selliste asutuste nimesid läbivalt suurtähtedega. Sellepärast, et nii soovib EKI (Eesti keele instituut).

Miks ühes kontekstis kirjutatakse asutuste nimed läbivalt suure algustähega ja teises mitte?

EKI: „Eesti õigekeelsuskäsiraamatus“ on öeldud, et tavatekstis kirjutatakse tüübinimetus (asutuse nimetus) väikese algustähega (v.a neis sisalduvad nimed).

Nt: Nõlvaku lasteaed, Saue vallavalitsus, Tapa raudteajaam, Nõmme gümnaasium, Vara põhikool, Emmaste rahvamaja, Kose loomakliinik, Järveotsa kauplus.

Ametlikus tekstis või ametlikkuse näitamiseks võib asutuse registri- ehk täisnimetus kirjutada iga sõna suure algustähega, nt Saue Vallavalitsus, Nõlvaku Lasteaed. Sellist suurtähte on tavaks rakendada eeskätt õigusaktides, lepingutes, ametikirjades jm ametliku laadi tekstides.

Tarbetekstis – muuhulgas ka ajalehes, sotsiaalmeedias jms – ei ole tüübinime kirjutamine suure algustähega kohane.

Miks on ekslik seostada läbivalt suurt algustähte või selle puudumist nimes vastavalt kas asutusest lugupidamise või selle alavääristamisega?

EKI: Selline asi ei ole keeles normitud. Kui ma kirjutun tavatekstis „eesti keele instituut“, siis ma ei näita sellega oma negatiivset suhtumist sellesse asutusse, vaid järgin ortograafiareeglit, mis ütleb, et tavatekstis võib asutuse nimetus kirjutada väiketähega.

LOE LISA: keeleabi.eki.ee/viki/eksport/Asutused,_ettevotted,_organisatsioonid,_uhendused.html

Saue Valdus

Ilmub kaks korda kuus ja toimetatakse tasuta kõiki- desse postkastidesse üle valla. Lisaks on leht saadaval vallamajas, halduskeskustes ja kultuurimajades. Tiraaž 10 000. / **Toimetus:** Saue Vallavalitsus Kütise 8, Saue linn 76505, Saue vald, Harjumaa / **E-posti aadress:** leht@sauevald.ee / **Telefon:** 525 4146, 510 6932 / Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja selguse huvides sisu lühendada. / **Reklaam:** reklaam@sauevald.ee. / **Reklaami hinnakiri:** sauevald.ee/vallalehe-uldinfo / **Trükk:** Printall AS, Tala 4, Tallinn. / **Kojukanne:** Omniva.

Paku oma koduilu konkursile ja inspireeri kaasvallakaid

Praegu on aeg, mil eestlane tegeleb silmatorkavalt palju koduga. Tundub igati mõistlik taaselustada „Kauni kodu“ konkurs, mida veel ühinemisejärgselt tehtud polegi.

ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@sauevald.ee

Noored tuunivad vanadest talumajadest imelisi elamisi, kujundatakse ägedaid kodu-aedu. Sotsiaalmeedia kasutajatele on ilmselt tuttav n-õ instakodud - inimesed jagavad spetsiaalselt kodu jaoks tehtud kontodel oma kodukaunistamise kogemusi, palistavad need võrratute fotodega ja jälgijad ahmivad iga uut ideed.

Kodu arendamine ja kaunistamine paistab olevat populaarne trend. Olgu selleks uue ja iidse miksimine, sada erinevat roosisorti aiast või inseneritäpsusega kääririd käes sirgeks palistatud peenrad. Tohutult inspireeriv ju! Isegi kadestust tekitav, et kuidas nad ometi niimoodi oskavad ja jõuavad.

Natuke vähem käsitletakse kodu osana oma ukse- ja väravatagust, aga ka ses osas on rõõmustavalt tunda väärtuste nihkumist. On

kortermaju, mille haljastuses on näha oskaja aedniku kätt, ilusat fassaadigraafikat või on kõik rõõdud kaunistatud ühte värvi lillepuhmas- tega.

On ettevõtteid, kus panustatakse välihaljastusele, kuigi see otseselt eelarvet kasvu poole ei suuna, pigem vastupidi. Kodu tähendus ongi laiem, see on ka avalik ruum, kus inimesed liiguvad: poed, tänavad, kalmistud, seltsimajad, mänguväljakud...

Inspiratsiooniks ja tunustamiseks

„Kaunis kodu“ konkurs võiks praegu langeda viljakasse pinnasesse. Miks mitte tuua oma käte- ja võibolla isegi elutöö teistelegi inspiratsiooniks. Iga asi, mis on hingega tehtud, väärib selle üle uhke olemist. Ja tunnustust ikka ka.

„Kaunis kodu“ konkursi tulemusena kuulutatakse

Konkursi kategooriad:

- maakodud hajaasustuses (I koht 480-eurone preemia, II koht 360 eurot, III koht 240 eurot)
- linnakodud tiheasustuses (I koht 480-eurone preemia, II koht 360 eurot, III koht 240 eurot)
- kortermajad (240-eurone preemia)
- ühiskondlikud hooned ja ettevõtted (240-eurone preemia)

Täpsem info „Kaunis kodu“ konkursi kohta:

- heakorra spetsialist Marju Norvik, tel 5156878;
- avaliku ruumi spetsialist Miia Kraun, tel 5309920
- Ettepanekuid saab teha hiljemalt 31. maini e-posti aadressile info@sauevald.ee.

välja kolm kaunistatavat maa- kodu (hajaasustuses) ja linnakodu (tiheasustuses), parim kortermaja ning parim ühiskondlik hoone või ettevõtte. Ja kui tavapärast on omavalitsuste taolistel konkurssidel tulemuseks val- lavapiga tänukiri, siis Saue valla taaselustatud konkur- sil on preemiaks ka rahaline auhind. Et tuunimine ikka jätkuks ja uusi kodu- ideid saaks ellu viia.

kurssidel tulemuseks val- lavapiga tänukiri, siis Saue valla taaselustatud konkur- sil on preemiaks ka rahaline auhind. Et tuunimine ikka jätkuks ja uusi kodu- ideid saaks ellu viia.

Ei ole paremaid, halvemaid aedu. On ainult hekk, milles elame praegu*

Et see elamise hekk oleks mõnus, on vaja kogu aed korras hoida. Et sind inspireerida ka sel kevadel näpud mulda pistma, siis kuulutame välja taaskord konkursi „Kaunis kodu“ Saue vallas

*Facebook: KalambuuR

**SAUE VALLA
KAUNIS KODU**

**SÄRAVAMAID HEKID
SAAVAD PAI JA PREEMIA!**
Ettepanekuid saab teha hiljemalt 31. maini e-posti aadressile info@sauevald.ee.

10 aastat järjepidevat küla kaunistamist

Ääsmäe rahvas on tegelenud küla korrastamisega vabatahtlikkuse korras ja muutnud räämas alad kenadeks paikadeks. Külainimesed ei vaja oma koduümbruse korrastamiseks mingit ekstra motivatsiooni, sest on ju loomulik, et kodu on korras.

AVE KRUISE
Ääsmäe külaselts

Alustasime „Muinasküla projektiga“ juba aastal 2011 (Leaderi projekt, toetus 6213,14 eurot), toona projekteerisime ja paigaldasime külatähtse, soetasime haljastuselemendid (pingid, vaasid, prügikastid), töötasime välja ja paigaldasime muinsuskaitse objektide juurde infotahvleid, soetasime tammepuud allee taastamiseks ja muinsuskaitse objektide juurde istutamiseks.

Loogiliseks jätkuks oli ka sealt edasi Altküla-äärse kiviaia taastamine 1,7 km ulatuses koos talusiltide, piimapuki jms-ga, milleks saime rahastust Leaderist kokku summas 97 862,92 eurot.

Mõisa juures oleme ka korra- raskanud väga räämas olnud ala ja istutanud sinna üle saja kirsipuu, ploompuid, ilupõõsad. Planeeritud on sinna ka lastele kena mänguala, roheala pikniku- te pidamiseks ja välkontsertide korraldamiseks. Kirsipuude ostu toetasid kohalikud ettevõtjad, maa-ala korrastamiseks saime osaliselt raha EV 100 projektist (5703 eurot), projekti kogumaksumus oli 52 296,80 eurot. Kirsiaia projekt on veel edasiarendamisel.

Külateedeäärseid kenad lillepeenrad rajasime iga-aastaste talgute korras ning hoiame kogukonnana nad kenasti korras ja õitsvatena kevadest sügiseni. Lilli tuuakse neisse peenardesse oma koduaiastki ja iga mööduja

leiab selle aja, et näpsata peen- rast sinna mitte kuuluv umbrohi, seetõttu jääbki mulje, et meie peenral ei kasva umbrohtu kunagi.

Ääsmäe külaplatsi „tuunime“ omal käel iga aastal. Kuidagi ongi nii juhtunud, et meil ei ole külas palgatud haljastajat, ometi saame kõik kenasti säilitatud, istutatud ja hooldatud. Üks suur ala, mis on puhtalt entusiastide toel korda tehtud ja korras hoitud, on meie kettagolfirada. Sinna sai küll osaliselt KOP projektist mõned korvid soetatud, kuid nüüd elab see rada oma elu - on alati prügivaba, korras, niidetud ja korrastatud ja seda tänu meie oma küla kettagolfi entusiastidele, kes rõõmuga kutsuvad meie rajale ka teisi külasid võistlema.

Miks me seda teeme? Ääsmäe ja Tagametsa on ju meie oma kodukülad ja meil on lihtsalt nii toredad inimesed, kes ei vaja oma koduümbruse korrastamiseks lisamotivatsiooni, on ju nii loomulik, et su kodu on korras. Endal tore olla ja rõõm ka seda külalistega jagada. Tore on näha, et oleme kasvatanud peale ka põlvkonna pisikesi, kes märkavad maas kommipaberit ja võtavad ning viivad selle prügikasti, on toredaid noori, kes ilma ütle- mata parandavad kiige või säti- vad püsti prügikasti, sest nii teha on loomulik ja õige.

Kui arvestada rahalisi investeeringuid küla välisilmesse ja inventari, siis jääb see ilmselt

Foto: Ääsmäe külaseltsist

Küla on pälvinud ka mitmeid tunnustusi

Lilli tuuakse külatee äärsesse peenardesse oma koduaiastki

Altküla-äärne kiviaed taastati 1,7 km ulatuses koos talusiltide, piimapuki ja muu sellisega

kusagil 250 000 euro kanti. Lisaks veel aastate jooksul tuhandeid tunde vabatahtlikku tööd.

Meie projektid on näha <https://aasmae.weebly.com/projektid.html>.

Konkursil saadud tunnustus oli nagu pai tehtu eest

Kui viimati 2017. aastal Saue linnas konkurssil „Kaunis kodu“ korraldati, siis tunnustati ilusaimaks koduaiaks Maastiku tänav 12 pere oma.

ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@sauvald.ee

„Lugesin konkursi toimumise kohta kohalikust lehest ja tegin elukaaslasel ettepaneku kandideerida, kuna aias oli aastate jooksul ära tehtud suur töö ja miks mitte lasta selle ilu ka teistel hinnata ja imetleda. Nii me siis oma kandidatuuri ülesse seadsimegi,“ meenutab Karin Kuldmeets.

Kuldmeets mäletab, et 2017. aasta suve algus oli väga kuiv ja et lilled ning muru ikka kenad püsiksid, kasteti aeda hindamise eel ohtralt. „Hindajad käisid minu mäletamist mööda vaid ühe korra ja see polnud sugugi ebameeldiv. Kõik komisjoni liikmed olid väga sõbralikud ja asjatundlikud. Arutlesime erinevate liikide üle ja jagasime kogemusi, kuidas ühe või teise taimega parmini ümber käia. Pigem oli külastus üks meeldiv hommikupoolik as-

Foto: Karin Kuldmeets

Karini pere peab oluliseks, et kodu on koht, kus on ilu, hubasus ja kodusoojus üheskoos

jatundjate seltsis,“ on perenaine takkajärgi rõõmus.

Kõrgeim tunnustus tuli muidugi üllatusena: „Eks iga võit pakub justkui pai saamise võimalust tehtu eest, nii ka see tunnustus.“

Kodukujundamine jätkub

Nii Karin ise kui tema elukaaslane armastavad väga aiatöid ja peavad oluliseks, et kodu on

koht, kus on ilu, hubasus ja kodusoojus üheskoos. „Need ongi kandvad komponendid, miks meile on oluline, et meie kodu tervikuna oleks hubane paik nii meile endile kui lähedastele,“ ütleb Karin.

Erilist uhkust tunneb pere viimati valminud väikese saunama- ja üle, mis asetseb aianurgas ja kust avaneb suurepärase vaade aiale. Seal istutatakse tihti peale

leilivõtmist ja arutatakse muu- hulgas ka plaanide üle, mida huvitavat võiks sellel kevadel oma aeda juurde tuua.

„Kevadet ootame alati rõõmuga. Sibullilled on juba oma ninad mullast välja pistnud ning katsetatud on jällegi uusi sorte. Ootame põnevusega, milline värviküllus meid sel kevadel ees ootab,“ on Karin juba ette õhi- nas.

Saue valla ametlikud teated

3

Nr 7 / aprill / 2022

Saue Vallavalitsus

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE AVATUD MENETLUS

Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimistingimuste määramiseks **Aila külas Kevade tee 9** (katastritunnus: 72701:003:0371; 1537 m², elamumaa 100%) kinnistul lubatud hoonestusala suurendamiseks kuni 4% võrreldes Saue valla Aila küla Kanaste, Heinatee 21 ja Heinatee põik 5 maaüksuste detailplaneeringus sätestatuga (kehtestatud Saue Vallavalitsuse 06. oktoobri 2009. aasta korraldusega nr 629). Soovitatav muudatus ei mõjuta märkimisväärselt detailplaneeringu lahenduse tervikpilti, sobitades endiselt detailplaneeringu lahendusega tiheasustuse piirkonnas ning on kooskõlas Saue valla üldplaneeringuga.

Arvamused esitada hiljemalt **23.04.2022** Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505, Saue linn; info@sauvald.ee).

Eelnõud puudutavate küsimuste korral ühendust võtta vallaarhitekt Kaie Tobrelutsuga 5381 7058 ja kaie.tobreluts@sauvald.ee

Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimistingimuste määramiseks **Jõgisoo külas Keila mnt 1** (72501:001:0195, 52466 m², tootmismaa 90% ja ärimaa 10%) kinnistul. Projektee- rimistingimustega soovitakse muuta planeeritava laohoone tule- püsivusklassi TP1 asemel TP3 võrreldes Jõgisoo küla Kurvi, Keila mnt 1, Kanama kergee L1 kinnistute ja lähiala detailplaneeringus sätestatuga (kehtestatud Saue Vallavalitsuse 18. detsember 2019. aasta korraldusega nr 1492).

Tulepüsivusklassi muudatus ei mõjuta kehtivaid tuleohutus- kujasid ja seega puudub mõju piirinaabritele. Samuti sobitub planeeritav laohoone endiselt nii mahult kui vormilt detailpla- neeringu terviklahendusega ning on kooskõlas kehtiva Saue valla üldplaneeringuga.

Arvamused esitada hiljemalt **23.04.2022** Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505, Saue linn; info@sauvald.ee).

Eelnõud puudutavate küsimuste korral ühendust võtta vallaar- hitekt Urmas Elmikuga 516 6441 ja urmas.elmik@sauvald.ee.

Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimistingi- muste määramiseks **Saueaugu-II-a ja Välja kinnistu detailplaneer- ingu alal** (kehtestatud Saue Vallavalikogu 26. jaanuari 2006. aasta korraldusega nr 002). Projektee- rimistingimustega soovitakse täp- sustada Saueaugu-II-a ja Välja kinnistu detailplaneeringus olevat krundijaotust ning maa-alal asuvate ehitiste teenindamiseks vaja- liku rajatise asukohta.

Arvamused esitada hiljemalt 23.04.2022 Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505, Saue linn; info@sauvald.ee).

Eelnõud puudutavate küsimuste korral ühendust võtta vallaar- hitekt Urmas Elmikuga 516 6441 ja urmas.elmik@sauvald.ee

Saue Vallavalitsus on koostanud eelnõu projekteerimis- tingimuste määramiseks **Laagri alevikus Kaupmehe tn 10** (72501:001:0060, 19505 m², ärimaa 100%) kinnistul. Projektee- rimistingimustega soovitakse liita Kaupmehe tn 10, Saue tee 19 (72501:001:0053, 3516m², ärimaa 100%), Saue tee 17 (72703:001:0527, 20014 m², tootmismaa 50% ja ärimaa 50%) ja Saue tee 15 (72703:001:0526, 17030m², tootmismaa 50% ja ärimaa 50%) üht- seks kinnistuks ja hoonestusalaks, suurendada liidetud kinnistute detailplaneeringuga lubatud sisetul brutopinda kuni 10%. Bruto- pinna suurendamisega ei muudeta lubatud hoone välisgabiirite, mahtu ega lubatud ehitisealust pinda. Samuti soovitakse seada Saue tee 19 kinnistule kokkulepitavas ulatuses tähtajatu isiklik ka- sutusõigus Saue valla kasuks kinnistu kasutamiseks avaliku pargi- alana (liidetavatele kinnistutele ette nähtud haljastus) võrreldes Laagri aleviku 4 Tallinn-Pärnu-Ikla tee, Keila-Tallinn 87,2-91,1 km raudtee, Väana jõe ja Topi liiklussõlme vahelise maa-ala detailpla- neeringus sätestatuga (kehtestatud Saue Vallavalitsuse 28. aprilli 2015. aasta korraldusega nr 354).

Soovitud muudatused tulenevad tootmis-ärihoone ja vajaliku parkimise vabamaks paigutuseks kinnistul ning avalikes huvides haljasala-rekreatsiooniruumi loomiseks. Plaani- tegevus ei mõ- juta detailplaneeringu lahenduse tervikpilti, selle olemuslikku sisu, sobitades endiselt nii mahult kui vormilt detailplaneeringu terviklahendusega ning on kooskõlas kehtiva Saue valla üldpla- neeringuga.

Arvamused esitada hiljemalt **23.04.2022** Saue Vallavalitsusse (Kütise tn 8, 76505, Saue linn; info@sauvald.ee).

Eelnõud puudutavate küsimuste korral ühendust võtta vallaar- hitekt Urmas Elmikuga 516 6441, urmas.elmik@sauvald.ee.

KAUPMEHE 10

Saue valla ettevõtlus võrrelduna teiste Harjumaaga omavalitsustega

Positsiooni artikli tabelites ei saa iseenesest hinnata ei heaks ega halvaks tulemuseks, seda tuleb vaadelda omavalitsuse strateegia kontekstis.

EDUARD LAUR,
Harjumaaga ettevõtluskeskus

Tabelis nr 1 on anomaalia. Nimelt on Kuusalu valla 2 284 ettevõttest 1 291 ehk 56,5% registreeritud Puidisoo külas. Enamus neist on registreeritud ühele ja samale aadressile. Kuusalu valla kodulehel olevate andmete kohaselt on Puidisoo elanike arv 42 inimest. Seega on Puidisoo ühe elaniku kohta registreeritud 30,7 ettevõtet.

Tegemist on ühe äriteenuseid pakkuva ettevõtte omaniku aadressiga, kuhu on registreeritud sama ettevõtte poolt müügiks asutatud ettevõtted, mis peale omaniku vahetust on jäänud registreerimisadressi muutmata. Ilma selle anomaaliata oleks Kuusalu valla tuhande tööealise elaniku kohta registreeritud ettevõtete arv 265, millega Kuusalu langeks tabelis kohale Saue valla järel.

Jättes kõrvale Kuusalu valla anomaalia, on kõige suurem loodud ettevõtete arv tuhande elaniku kohta Tallinnas. Sellele järgnevad nn kuldse ringi vallad ehk vallad, mis omavad ühist piiri Tallinna linnaga. Sellele järgnevad ülejäänud Harjumaaga vallad.

Saue vald on kuldse ringi valdadest selles loetelus viimane. Kui aga võtta arvesse Saue valla geograafilist paiknemist, kus suur osa valla territooriumist on pealinnast kaugemal kui nii mõnegi mitte kuldse ringi valla kaugus pealinnast, siis on Saue valla paiknemine selles pingereas igati loogiline.

Töökohtade arv Harjumaal

Järgnevas tabelis nr 2 on toodud Harjumaal registreeritud ettevõtete töötajate arv 2019. aastal taandatuna täiskohaga töötajale. Arvesse on võetud kõikide, sealhulgas ka nn passiivsete ettevõtete loodud töökohtade arv. Kuna analüüsi teostamise ajaks oli peaaegu

30% ettevõtetest 2020. aasta majandusaasta aruanne esitamata, siis kasutan 2019. aasta andmeid.

Saue valla elanike arv 2019. aastal oli 22 304 elanikku, nendest tööealiste elanike arv oli 13 129. Kahjuks ei olnud avalikest allikatest võimalik leida Saue vallas töötavate avaliku sektori töötajate koondarvu. Võrreldes Saue valla tööealiste elanike arvu 2019. aastal, mis oli 13 129, ja tabelis nr 2 olevat Saue vallas loodud töökohtade arvu 2019. aastal, mis oli 7 687, on nende vahe suurusjärgus 5 500.

See annab alust hinnata, et rohkem Saue valla elanikke leiab tööd väljaspool valda, kui väljastpoolt valda siia igapäevaselt tööle tuleb.

Tabelis olev keskmine töötajate arv on taandatuna keskmise täistööajaga töötaja kohta sisaldab ainult eraettevõteteid ega sisalda avaliku sektori töötajaid. Avaliku teenistuse 2019. aasta aruande kohaselt oli 2019. aastal Eestis kokku 132 333 töötajat, nendest Harjumaal – 44,0% ehk 58 226 töötajat.

Seega erasektori ja avaliku sektori töötajate arv 2019. aastal Harjumaal kokku oli 329 841.

2019. aasta seisuga oli Harju maakonnas kokku 386 600 tööealist elanikku ning tööga hõivatuid oli 332 400.

Võttes arvesse äriregistri töötajate andmete ebatäpsust ja fakti, et 8,3% ettevõtetest olid analüüsi andmete kogumise hetkeks ka 2019. aasta majandusaasta aruanded esitamata, saame öelda, et Harjumaal on avaliku sektori ja erasektori poolt loodud vähemalt samapalju töökohti kui on tööga hõivatuid.

Üldised arengustsenaariumid

Eesti demograafiline ja tömbekeskuste geograafiline areng on mõjutatud samadest seaduspärasustest, mis on mõjutanud Lääne-

Tabel 1 - registrisse kantud ettevõtteid tööealise elaniku kohta

OMAVALITSUS	RAHVAARV	TÖÖEALISED 19-64	ETTEV 1000 ELANIKU KOHTA	ETTEV 1000 TÖÖEALISE KOHTA
Kuusalu	6 492	3 746	346	600
Tallinn	445 338	277 585	275	441
Viimsi	21 352	12 404	238	409
Harku	15 729	9 319	228	384
Rae	21 237	12 283	220	380
Saku	10 790	6 222	195	338
Kiili	5 936	3 546	192	322
Jõelähtme	6 662	4 047	195	320
Saue	23 902	13 973	173	297
Keila	10 071	5 817	139	241
Raasiku	5 161	2 959	137	239
Kose	7 279	4 240	133	228
Maardu	15 503	9 528	139	227
Lääne-Harju	12 761	7 665	124	207
Anija	6 274	3 683	108	185
Loksa	2 561	1 470	58	101
KOKKU	617 048	378 487		

Tabelis nr 2 on ainult erasektori ettevõtete statistika

2019 Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale KOHALIK OMAVALITSUS	KOKKU	Elanike arv (01.01.2019)	Töökohti elaniku kohta	Tööealiste elanike arv	Töökohti tööealise kohta
Tallinn	213 875	453 033	0,47	287 524	0,74
Rae	16 945	19 053	0,89	11 201	1,51
Saue	7 687	22 304	0,34	13 129	0,59
Viimsi	5 613	20 360	0,28	12 014	0,47
Maardu	4 775	15 981	0,30	10 231	0,47
Saku	4 418	10 206	0,43	5 899	0,75
Harku	3 903	14 932	0,26	8 945	0,44
Jõelähtme	3 095	6 612	0,47	4 122	0,75
Keila	3 018	10 087	0,30	5 961	0,51
Lääne-Harju	2 127	12 865	0,17	7 806	0,27
Kose	1 389	7 223	0,19	4 297	0,32
Raasiku	1 230	5 065	0,24	2 982	0,41
Kuusalu	1 152	6 521	0,18	3 853	0,30
Kiili	1 147	5 461	0,21	3 285	0,35
Anija	1 015	6 291	0,16	3 751	0,27
Loksa	226	2 681	0,08	1 602	0,14
KOKKU	271 615	618 675	0,44	386 602	0,70

ja Kesk Euroopa riikide arengut. Näiteks nii ettevõtluse kui elanikkonna koondumine tömbekeskustesse ning seejärel tömbekeskuste laienemine.

Selle tulemusel liiguvad ressursimahukamad ettevõtted, eelkõige just töötleva tööstuse ettevõtted, tömbekeskuse südamest selle äärealadele. See omakorda mõjutab elanikkonna ehk töötajate liikumist töökohadele lähemale.

Arenguseire keskus on oma analüüsis „Eesti regionaalse majanduse stsenaariumid 2035“ välja toonud neli võimalikku stsenaariumi.

Stsenaarium 1 - Suur-Tallinn, mida kõige paremini iseloomustab pealinnaregiooni pakutava eluviisi jätkuv populaarsus, mistõttu jätkub inimeste ja ressursside koondumine Tallinna linnaregiooni, vähemal määral ka Tartu ja

Pärnu ümbrusse.

Stsenaarium 2 - kasvukeskuste Eesti. Stsenaariumi tüketegur on pealinnaregiooni elukalliduse kiire kasv ja elukeskkonna halvenemine – ummikud, pendeldamisele kuluv aeg, õhu kvaliteet –, aga ka kõrgema keskmise vanusega seostuv eelistatavalt rahulik elulaad kui uus mood. Elanikkond koondub küll edaspidigi linnadesse, kuid pigem suuremate maakondlike tööturualade ümbrusesse.

Stsenaarium 3 - ökokapitalistlik Eesti. Tulemuseks on, et eelistatuim elukoht on suure tõhususega linnasüdames, kus on säästlik ühistransport ning toimiv ringmajandus – jäätmetekke on viidud miinimumini. Maapiirkondades jätkub inimeste väljavool ning suureneb tööpuudus, sest tegevuskeskkond on väikeettevõtluseks ebasoodne.

Stsenaarium 4 - ökokogukondade Eesti. Koos keskkonnasäästlike uuasukatega paraneb maapiirkondade elukvaliteet ning füüsiline keskkond.

Kogukonna mõju suurenemine tekitab omanäolisi sotsiaalseid kooslusi, kus võivad domineerida erinevad väärtussüsteemid. >>>

Harjumaa ettevõtete müügitulud

Võrreldes müügitulu numbreid elanike arvuga kohalikus omavalitsuses ja seejärel keskmisele täistööajale taandatud töötajatega, saame järgmise tulemuse.

1. Rae vald	181 716 € ühe elaniku kohta
2. Tallinna linn	78 646 € ühe elaniku kohta
3. Saku vald	74 346 € ühe elaniku kohta
4. Jõelähtme vald	72 828 € ühe elaniku kohta
5. Saue vald	55 573 € ühe elaniku kohta

Kohaliku omavalitsuse territooriumil registreeritud ettevõtete müügitulu sama omavalitsuse ühe elaniku kohta (esiviisik)

Teine võimalus on vaadata kohaliku omavalitsuse ettevõtete müügitulu täistööajale taandatud töötaja kohta. Selles edetabelis on Saue valla ettevõtted teisel kohal. Esikolmik on järgmine:

1. Rae vald	221 641 € töötaja kohta
2. Saue vald	187 887 € töötaja kohta
3. Saku vald	187 632 € töötaja kohta

SAUE VALLA ARENGUVÕIMALU-SED ETTEVÕTLUSEGA SEOTULT

Saue vallal on võimalik võita kõikide stsenaariumite realiseerumise puhul. Kõige suuremat kasu saaks Saue vald just teise stsenaariumi realiseerumisel. Sellisel juhul suureneks konkurents teiste nn kuldse ringi kuuluvate valdadega, et stimuleerida nii ettevõtete kui elanike liikumist Tallinnast kui ka teistest Eesti maakondadest just Saue valda.

Seetõttu keskendun käesolevas analüüsis tegevustele, mis aitaksid Saue vallal olla valmis just teise stsenaariumi realiseerumiseks.

Tööstusalade loomine omavalitsuse territooriumil

Töötleva tööstuse ettevõtted avaldavad otsest mõju piirkonna tööhõivele. Hinnanguliselt tekib ühe töökoha loomisest veel ühe täiendava töökoha järele tootmist teenindavates sektorites: transpordis ja logistikas, turundus, juriidiline nõustamine, toitlustus jne.

Töötleva tööstuse jaoks vajaliku infrastruktuuri mõju analüüsid keskendutakse tavaliselt just tööstusaladele. Samas Saue valla kontekstis on tuvastatav ka vajadus ettevõtete toimimiseks vajaliku infrastruktuuri järele väljaspool Saue linnalist piirkonda ja Saue ümbruse kanti.

Kaugemate kantide ettevõtjate vajadus on ettevõtte laienemisel omada võima-

lust laiendada tootmist samas kandis uutele pindadele, ilma suuremahuliste investeeringute tegemiseta hoonete nullist ehitamiseks. Kasvuettevõtte puhul on vajadus omada võimalust liikuda väiksemalt tootmis- pinnalt suuremale ja võimalust järelturul müüa või välja rentida väikseks jäänud tootmis- ja järgmisele ettevõttele. Sellise võimaluse puudumine kiirendab ettevõtete koondumist suurematesse tömbekeskustesse.

Tööstusalade arendamine saab toimuda ainult tihedas koostöös kohaliku omavalitsuse ja ettevõtjate vahel. Küsimusele, kas kohalik omavalitsus peaks ka omalt poolt investeerima tööstusalade arendamisse, saab tugineda hiljutisel Maakondlike Arenduskeskuste võrgustikku kuuluva Lõuna-Eesti keskuse tellitud uuringule.

Tööstusalade rajamise meede oli kahe parima meetme seas ning panus töökohtade loomisessa järgnevatel aastatel oli suuruse järgus 20 töökohta aastas. Nendest 75% töökohtadest olid täidetud sama omavalitsuse elanike poolt.

Kindlasti ei saa sama proportsiooni üks ühele üle kanda Saue vallale, sest Saue vald asub suure tömbekeskuse, Tallinna külje all. Erinevuseks on ka pealinna ümbruses toimuv Tallinna ja nn kuldse ringi kuulutatavate omavalitsuste vahel igapäevane pendelränn. Samuti toimub pendelränn kuldse ringi omavalitsuste vahel.

Küll aga saab Saue vald

mõjutada erinevate meetmetega seda, et valla territooriumile loodud töötleva tööstuse ettevõtete töötajad valiks id elukohaks just Saue valla.

Infrastruktuuri ja logistika arendamine

See sisaldab kolme komponenti: tööstusalade siseni infrastruktuur, ligipääsuteed tööstusaladele, mis võimaldavad ligipääsu ka rasketehnikale, ja ühistranspordit. Tööstusalale ligipääsuks teede ja maanteed arendamisel on vaja teha koostööd kohaliku omavalitsuse ja riigi vahel.

Ühistranspordi, täpsemalt töötajate veoga seotud transpordiga seoses on ettevõtjatel suured ootused kohaliku omavalitsuse abile. See on üks kahest peamisest ootusest kohaliku omavalitsusele, mida ettevõtjad intervjuude ajal lauale tõstsid. Saue linnalise piirkonna ja Saue ümbruse kandi ettevõtete puhul on suundadeks, kust tulevad töötajad, Tallinna ja Keila-Paldiski suund. Hüüru kandi ettevõtetele saabuvad töötajad Tallinna (Lasnamäe) ja Keila suunal.

Elukeskkonna arendamine

Ilma tööealise elanikkonna kasvuta ei ole piirkonnas areng võimalik, sh igasuguse ettevõtluse, eriti töötleva tööstuse ja tehnoloogia valdkonnas. Elukeskkonna loomine tööstusalade läheduses aitab tõsta tööstusalade atraktiivsust kohalikus omavalitsuses ning nende täitmist just kohalike elanikega. See omakorda suurendab kohaliku omavalitsuse eelarvesse laekuvat tulu.

Siin on tähtis tihe koos-

töö kohaliku omavalitsuse ja ettevõtjate vahel, kohaliku omavalitsuse roll on planeerida vajalik mahus alasid elukondliku ehituse jaoks. Lisaks vajalike teenuste, sealhulgas alus-, põhi- ja keskkariduse asutuste loomine.

Positiivse faktorina saab välja tuua, et võrreldes eelnevate Harju maakonna omavalitsuste jaoks tehtud analüüsides ja nende käigus läbiviidud ettevõtjate intervjuudega, on käesoleva analüüsi käigus intervjueritud ettevõtjad andnud positiivset tagasisidet Saue valla tegevusele.

Taastuenergia kasutuselevõtu arengu toetamine

Euroopa Liidu seatud kliimaeesmärgid ning vastavad direktiivid ja ka tarbijate surve tagada kestlik elukeskkond on pannud töötleva tööstuse ettevõtetele surve suurendada taastuenergia kasutamist.

2021 teisel poolaastal kiirelt kasvanud elektri- ja maagaasi hinnad on kannustanud ettevõtjaid kaaluma investeringuid taastuenergia kasutamiseks ja tootmiseks. Töötleva tööstuse ettevõtjate jaoks tähendab see eelkõige päikesepaneelide paigaldamist tootmishoonete katustele ja ka päikeseparkide rajamist enda territooriumile, aga ka tööstusala vahetusse lähedusse.

Siin on kohalikul omavalitsusel suur roll, et juba uute tööstusalade planeerimisel ja üldplaneeringu koostamisel ette näha võimalused taastuenergia parkide loomiseks (maa, kaasnevad rajatised, ühenduskohad elektriliinidega jms) planeeringutes.

Saue Ettevõtete Liit tahab end senisest palju nähtavamaks muuta

Aasta alguses tegi liit läbi verevahetuse ja selle juhatus noorenes põlvkonna jagu. 30 aastat tegutsenud liidule lubab värsket juhatuse esimees uut hingamist ning kutsus ühinema firmasid üle Saue valla.

Ettevõtete liit loodi Sauele juba noore taasiseseisvunud Eesti algusaastail, et koordineerida kohalike ettevõtjate vahelist kommunikatsiooni ja ühiseid huvisid. Jaanuaris esitas senine juhatuse tagasiastumispalve ja liidu etteotsa valiti seniste juhtide poegade vanused mehed.

„Viimastel aastatel hakkas liidu tegevus natukene hääbuma. Oli selline klubiline kooskäimine pigem,“ ütleb uus juht Magnus Mägedi, kes esindab ise Saue linnas tegutsevat rasketehnika firmat Sautec. Tema näeb kohalike ettevõtjaid koondava liidu peamise eesmärgina olla tõsiseltvõetavaks partneriks nii riigile, kohalikele omavalitsusele kui mõnele teisele liidule.

Näitena toob ta suhte loomise vallaga. „Vald on teinud jõudsaid samme tööstuslinnana rajatud Sauele linnakeskuse loomisel. Samas on linnasüdames tänagi tegutsemas palju ettevõtteid. Ega vägisi neid mujale ei aja, aga nii mõnigi on mõelnud linnast välja kolimisele. Kui nüüd ettevõtjad ja vald koos tööstusparkide arendamise peale mõtleksid,“ toob Mägedi välja konkreetseid koostöövõimalusi.

Ka saavad ettevõtjad proovida leida ühiselt lahendusi probleemidele, millest ühena võib välja tuua tööjõu puuduse probleemi. Osalt just sellest kantuna avab Saue Ettevõtete Liit Vanamõisa 30. aprillist 1. maini toimival kevadaadal messiala. „Seal saab müüa või tutvustada oma tooteid, suhelda koostööpartnerite ja klientidega, aga seal saame end promoda ka piirkondlike tööandjatena,“ tutvustab Mägedi esimest ettevõtmist uue juhatuse all.

On soovitud, et liit korraldaks liikmetele ka ühiseid koolitusi. „Kohe alustuseks koostasime uuringu, et kaardistada liikmete ootusi ja koguda ettepanekuid, see oli näiteks üks idee,“ nendib Mägedi.

Praegu kuulub liitu 33 ettevõtjat alates FIE-dest kuni miljoni- lise käivetega tööstusettevõteteni. Liikmemaks algab 50 eurost aastas ja tõuseb astmeliselt vastavalt firma suurusele. „Naisettevõtjaid on siin kaks,“ kommenteerib Mägedi ajakirjaniku vastavateemalist küsimust.

Mees nendib, et seda on vähe küll ja lubab, et liidu üheks eesmärgiks saab kindlasti ka kohapealse ettevõtlusvaimu suurendamine, olgu see siis naiste või ka koolinoorte osas.

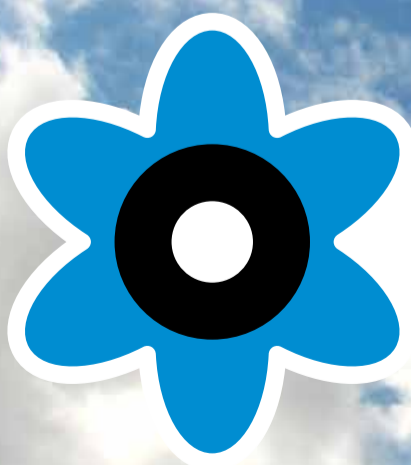
SAUE ETTEVÕTETE LIIDU JUHATUS:

Magnus Mägedi (Sautec AS), Mati Kitt (AS Toode), Andrus Saliste (Springmar OÜ), Gert Jugala (AS Sami), Aare Puht (Solid Ground OÜ)

Kontakt: Tule 20, 76505 Saue, Harjumaa; saueliit@gmail.com; www.sauel.ee/

Uus juhatuse korraldab Paldiski Ettevõtjate Liiduga koostööd, millest nii mõnigi mõte idanema hakkas

ANNAME AU!
www.annameau.ee

KAITSEVÄE JA KAITSELIIDU VETERANE ON MEIE SEAS KOKKU ÜLE 3000 MEHE JA NAISE.

Kandes sinilillemärki, toetad ja tunnustad kõiki kaitseväge ja Kaitseliidu veterane ning nende lähedasi. Sellel aastal toetame nii Eesti kui ka Ukraina veterane!

Saue riigigümnaasiumi strateegia – moodulõpe, valikud ja mentorlus

Lehe postkastidesse jõudmise hetkeks on Saue riigigümnaasiumi esimesed vastuvõtutestid 10. klassi juba toimunud ning oleme asunud neid parandama. Tööde kontrollimist on palju, sest esimesel aastal sooritavad õppijad testi paberil, et luua kõikidele kandidaatidele võrdsed tingimused.

TAAVI VILBA
Saue riigigümnaasiumi direktor

Kokku kandideeris 518 õpilast 57 erinevast koolist. Enim oli kandideerinuid Laagri koolist (77), Saue gümnaasiumist (69), Keila koolist (49), Tallinna Nõmme põhikoolist (42) ja Saku gümnaasiumist (35). Saue valla 242 põhikoolilõpetajatest on meile kandideerimas 178 ehk 73% õpilastest, mis on väga hea tulemus. 10. klassi saame vastu võtta orienteeruvalt 170 õpilast.

Oluline on ära mainida, et gümnaasiumisse pääsemisel Saue valla õpilastel eelist pole – kõik õpilased kandideerivad võrdsetel alustel ning elukoht gümnaasiumisse astumisel rolli ei mängi. Millised sammud peab õpilane kooli pääsemiseks läbima? Detailse vastuvõtukorra leiab meie ajutiselt kodulehelt srg.edu.ee.

Millised suunad saavad koolis olema?

Haridusstrateegia 2035 toob välja, et õpivõimalused on valikurohked ja kättesaadavad ning haridussüsteem võimaldab sujuvat liikumist haridustasemetel ja -liikide vahel; õppija vastutab oma õppimise eest ja kujundab teadlikult õpiteed, et omandada teadmised, oskused ja hoiakud, mis aitavad elus toime tulla ja eesmärke ellu viia.

Seetõttu ei ole Saue riigigümnaasiumis traditsioonilisi õppesuundi. Meie eesmärk on panustada valikute loomisesse, mille läbi saab õppija oma õpitee ise kujundada. Nimelt iga õppija valib endale igaks õppeaastaks huvipakkuva mooduli ehk kolmekursuselise valdkonnapõhise ainepaketi. Igal aastal võib valida erineva valdkonna mooduli või jätkata sarnases valdkonnas.

Moodulite eesmärk on pakkuda õppijale atraktiivseid valikuid, mis kindlasti toetavad õpimotivatsiooni. Moodulite ja valikainete eesmärk on toetada õppijat teadlike valikute tegemisel. Oleme väga tänulikud Tal-Techile, kes iga lennu mooduli kolmest kursusest kaks võtab enda peale.

Lisaks moodulitele on õppijal igal õppeaastal võimalik valida vähemalt kaks valikkursust. Moodul- ja valikainetesüsteem toetab kindlasti ka meie kooli töötajate motivatsiooni ja arengut, sest see annab õpetajale võimaluse luua kursus lähtuvalt oma tugevustest ja huvidest.

Lisaks õpilaste vastuvõtu-oleku ongi just moodulite ja valikainete nimekirja loomine kevade üks olulisemaid tööloike. Siinkohal on võimalus ka Saue valla elanikel lähtuvalt oma erialas liituda meie kooliperega ja pakkuda õpilastele mõne valdkonna valikainet.

SRG Saue Riigigümnaasium

Otsime valikkursuste juhendajaid!

Saue Riigigümnaasium

Oled tundnud endas soovi gümnaasiumiõpilastele mõni põnev ja vajalik kursus välja pakkuda?

Otsime juhendajaid kursustele järgmistes valdkondades:

- kultuur;
- meedia;
- loodus-reaal;
- sport-tervis;
- õigus;
- humanitaar;
- võõrkeeled;
- meditsiin;
- majandus-ettevõtlus;
- IT.

Kui soovid mõnda valikkursust välja pakkuda, siis saada meile oma CV ja enda pakutava kursuse lühitutvustus (temaatika ja eesmärgid) 17. aprilliks.

Huvi ja täpsustavate küsimuste korral võta ühendust õppejuhiga: oliver.hoole@srg.edu.ee, +372 555 13 856

Klassijuhatamise asemel mentorlus

Riiklik haridusstrateegia toob välja, et õpetaja ei ole 21. sajandil mitte ainult infoallikas, vaid teejuht, seoste looja ja väärtushoiakute kujundaja, kelle ülesanne on arendada õppijas kriitilist ja loovat mõtlemist, analüüsioskust, ettevõtlikkust, meeskonnatöö ning kirjaliku ja suulise eneseväljenduse oskust. Õpetaja roll on toetada õppija kujunemist ennastjuht

tivaks õppijaks, kes tuleb iseseisvalt toime muudatustega keskkonnas ning võtab vastutuse oma arengu ja õpivalikute eest. Selle läbi tähtsustub õpetaja kui mentori roll.

Eelpool toodust lähtuvalt asendame klassijuhatamise mentorlusega. Kindlasti ei ole klassijuhatamine halb, kuid me näeme, et mentorlus sobib meie eesmärkidega paremini. Kui klassid on meil 30-36-liikmelised, siis mentorlusega on kuni

Vastuvõtu ajakava 10. klassidesse

- 01.-27.03 – registreerimine õpilaskandidaadiks
- 09.04 – vastuvõtukatsed
- 20.04 – avaldatakse katsete tulemused
- 25.-29.04 – vestlused vestlusvooruga pääsenutega
- mai keskpaik – kutsed õppima asumiseks
- 17.-26.06 – dokumentide esitamine vastuvõtuks

518 kandidaati

Laagri koolist	77
Saue gümnaasiumist	69
Keila koolist	49
Tallinna Nõmme põhikoolist	42
Saku gümnaasiumist	35
Teistest koolidest (52 kooli)	246
KOKKU	518

18 õppijat. See annab parema võimaluse mentoril õppijaid tundma õppida, märgata, selgitada välja arenguvajadused, toetada toimetulekut ja üldist arengut. Mentortund toimub üks kord nädalas.

Mentorsüsteem on kõikidele meie kooli töötajatele kindlasti midagi uut ja teistsugust ning põnevat. Õpetajate toetamiseks mentortundide läbiviimisel hakkab töökavasid ette valmistama tööühm, kuhu kuuluvad kuni neli õpetajat ja kaks õpilasnõustajat.

Kui pikk on koolipäev?

Me alustame kell 8.30 ja koolipäev lõpeb 16.00. Õppijal on päevas kuni viis 75-minutilist tundi. Erinevate uuringute tulemused näitavad, et pikemates koolitundides saab arendada rohkem kriitilist mõtlemist, luua õpilase ja õpetaja vahel tugevama sideme ning vähendada kodutööde hulka. Pikemad tunnid tähendavad, et lapse päevas on vähem muutusi ja rohkem süvenemist.

Pikemad tunnid on aliguses kindlasti harjumatu – uues olukorras on nii

õppijad kui ka õpetajad, aga erinevates koolides läbiviidud rahuloluküsitluste tulemused näitavad üldiselt rohkem kui 90% rahulolu pikemate tundide kasuks. Kui ülikoolides toimuvad loengud 90 minutit, siis 75-minutilised koolitunnid toetavad kindlasti kiiremat harjumist kõrgkooli loengute pikkusega.

Vahetunnid kestavad 10 minutit. Täpne söögivahe-tunni pikkus on meil veel selgumisel, sest see sõltub ka meie tulevase toitlustaja ja söökla võimekusest.

Mis muutub tulevaste 11. ja 12. klasside õpilaste jaoks?

2021/22. õppeaastal õpib Saue gümnaasiumi 10. ja 11. klassis ligikaudu 150 õpilast, kes jätkavad sügisel haridusteed Saue riigigümnaasiumis. Lähtuvalt valla ja ministeeriumi vahel sõlmitud kokkuleppesest lõpetavad ületulevad õppijad riigigümnaasiumi praeguse Saue gümnaasiumi õppekavaga. Lähiajal kavatsesime eelpool mainitud klassidega taaskord kokku saada, kus kirjeldame nende jaoks ületuleku protsessi.

Midrimaa lasteaed saab modernse hooviala, kus on isegi lipuväljak ja ministaadion

2021. aastal alustati Saue Midrimaa lasteaia sisehoovi ja majaesise projekteerimist, sama aasta lõpuks valmisid lasteaiaesised parklad. Nüüd on aeg sisehoovi käes, mis täielikult rekonstrueeritakse.

INDREK PIKK
teedespetsialist

Saue vallavalitsus korraldas 2022. aasta alguses ehitushanke, mille võitis OÜ RTS Inf

raehitus. Midrimaa lasteaia sisehoovi rekonstrueerimise kogumaksumus on ligikaudu 1,4 miljonit eurot koos käibemaksuga. Tööd algavad aprilli keskpaigas ja kestavad sügise-

ni.

Lasteaia hoovis vahetatakse välja kogu piirdeaed, kõik mänguvahendid, paigaldatakse uus valgustus, rajatakse uus haljastus, vahetatakse välja sisetee katendid, rajatakse töötav sadeveetorustik jne. Tööd tehakse etappide kaupa selliselt, et kogu lasteaia hoov korraks kinni ei ole. Kindlasti on suvel lastel ja personalil ebamugav ja rohkem peab lastega viibima Saue linna muudel mänguväljakutel.

Rekonstrueerimise käigus rajatakse lastele oma

Selle koha peale tuleb lasteaia hoovi uus atraktsioon - kindluslõss

ministaadion, kus saab teha liikumistunde, lisaks on hoovis veel palju lapsi arendavaid mänguelemente, näiteks erinevaid asfaldimänge, mootorikaseinu, tegevuspaneeli jms. Lisaks kõikvõimalikud kii-

ged, ronilad, takistusrajad. Sisehoovi rajatakse ka lipuväljak koos lavaga, kus saab korraldada aktuseid ning muid tegevusi. Perspektiivsena saab tulevikuks rajada hoovi ka õuesõppeklassid.

Foto: Midrimaa lasteaed

Lastel saab olema sügisest alates modernne ja põnev hooviala, kus iga-päevaselt aega veeta.

Lasteaia sisehoovi ja majaesise projekteerija on Novarc Group AS koostöös Lootusprojekt OÜ-ga.

Seltsilised Hedi ja Tiina käivad kaks korda nädalas koos jalutamas

Hedi Tammeleht (41) elab Saue linnas koos oma kahe lapse, abikaasa, kassi ja koeraga. Koer, muide, kodustati ära, kui too oli eelmiste peremeeste poolt hüljatud. Juba kolm aastat kuulub Hedi laiendatud pere ringi ja on tema lastele lisa-vanaemaks proua Tiina (81), samuti Saue linna elanik.

ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@sauevald.ee

Hedit ja Tiinat võib näha vähemalt kaks korda nädalas linna peal tiirutamas. Hedi, punased juuksed lehvimas, lükkab proua Tiinat, kes on tervise pärast ratastoolis. Käivad mööda tänavaid, imetlevad kevadlilli, pargivad end parki ja pistavad natukeks nina päikese poole. „Nädala sees teeme õhtuti lühema sutsu, aga nädalavahetusel on aega rohkem, siis paneme pikemalt,“ selgitab Hedi seltsiliste kooskulgemise rutiini. Selleks ei pea olema ei sotsiaaltöötaja ega psühholoogi pabereid, ainult tahtmine olemas olla.

Hedil on selline sotsiaalne tundlikkus juba lapsest saati sees. Vanaema andis arusaama, et kui endal on, tuleb jagada, oma panus anda. Mitte ainult süüa või asju, vaid ka aega, tähelepanu, oskusi. See pole mingi sundus, see on Hedi jaoks lihtsalt loomulik olemine.

Kui naine kolm aasta tagasi kuulis vabatahtliku seltsilise pilootprojektist, helistas ta kohe selle projektijuhile ja ütles, et tema käiks heameelega mõne kena seenioriga linna peal jalutamas. Et kas oleks mõni selline eakas, kes on pisut ükski ja vajaks seltsi. Ainult et lapsed peavad tohtima kaasas olla. „Tahtsin oma lastele ka näidata, et abiks olemine on loomulik, et teistmoodi inimesed on okei,“ põhjendab ta soovivi.

Hedi mäletab siiaamaani, et esimene kord, kui ta Tiinaga kohtus, oli 31. märts 2019. See ongi vabatahtliku seltsilise projektis esimene samm, et seltsilised saavad kokku ja vaatavad, kas neil tekib omavaheline klikk, kas veregrupid sobivad. Enne seda on nooremale seltsilisele juba tehtud taustauuring - kas politsei vaatest on paberid puhtad ja kas on muidu siira sooviga ja hooliv inimene.

„Mulle meeldib selle projekti juures kõige enam, et kõik on kontrollitud, reeglid on paigas. Seltsilised sõlmivad omavahel hea tahte kokkuleppe, mis annab raamistikku, et mõlemad mitte ei kohustu millekski, vaid lubavad. Meie Tiinaga lubasime üksteisele, et käime jalutamas. Mina tulen kokkulepitud ajal ja tema on sel ajal sätitud ja valmis,“ selgitab Hedi lihtsaid põhimõtteid.

Aga kus proua on?

Proua Tiinal kahjuks väga tugevõrgustikku ei ole. Hooldustöötajad viivad poodi ja arsti juures käigud saavad ka tehtud, aga õue lihtsalt jalutama ja värsket õhku hingama polnud Tiina juba neli aastat saanud.

Nüüd juba kolmandat aastat käiakse koos jalutama. Ja mitte ainult. Soojemal ajal tehakse nädalavahetusel tihti tiir Nõmme turul. Hedi pakib ratastooli oma auto pagasiruumi, Tiina poeb autosse ja ongi minek. Tiina oli omal ajal Nõmme muusikakoolis klaveriõpetaja ja tema jaoks on Nõmme turg selline „oma“ koht. Mõlemad naised teevad vajalikud turuostud ja siis võetakse kohvikust saiake ligi, teinekord jäätis, ja istutakse pürskaeuvude juurde päeva nautima.

„Saul on kolmapäeviti Laulasmaa OTT ja me oleme seal püsikund. Talvel suure lume ja külmaga ei saanud prouaga minna, aga ta soovis paari asja sealt. Läksin siis ükski neid ostma, et viskan pärast üle ukse ära. Turul enamus müüjaid uurisid mind nähes: „Aga kus proua on?“ muheleb Hedi.

Talvel on tõesti väike probleem, Hedi läbi lumevaalude ratastooli lükata kuigi hästi ei jaks. Viimased kaks talve on veel ekstra lumerohked olnud ka. Siis on tõesti nii, et jalutama ei saa, aga see-eest helistatakse. Kui näiteks soojemal ajal sajab hullult, siis sätivad naised end Tiina

Hedi ja Tiina on koos Saue linna peal jalutamas käinud juba kolm aastat

na kodumaja kõrvale bussipeatusesse. Kraevahale ei saja, aga natuke saab õhku hingata ikka.

Mõlemale poolele tore

„Aga üldiselt on see minu jaoks ka väga mõnus trenn. Ma hästi ei usu, et ma ilma Tiinaga viitsiksin kaks korda nädalas niimoodi kõndimas käia,“ toob Hedi välja seltsilise projekti plusspoole. Aga see pole muidugi ainus boonus.

„See hea tunne ja rõõm, mis vaatab vastu seltsilise silmadest. See tund või paar nädalas ei ole ju midagi erilist anda, aga tekitab nii hea tunde,“ kinnitab Hedi. Muidugi, üks tema tuttavad ka vahel ahhetavad, et kuidas Hedi niimoodi jõuab ja jaksab. „Jah, üks ma võiksin selle asemel klaasistunud pilguga ka mõnda ekraani vaadata,“ pilkab Hedi.

Temal on proua Tiinaga endalgi põnev. Kõik need jutud, kuidas vanasti koolis käidi ja mis tehti ja arvati. Proua Tiina viibis noorustes palju muusikainimeste ja heliloojate seltsis, Arvo Pärdivaaga ta koos konservatooriumiski käinud, kõik need minevikuvaated on Hedi jaoks huvitavad.

„Ja minu lastel on nagu lisa-vanaema. Poetab kommi tasku ja teeb jõuluku ja sünnipäevaks väike-seid kingitusi,“ rõõmustab Hedi.

Seltsiline ei ole abistaja

Ta on päris kindel, et neid natuke üksildasena tundvaid eakaid on meie seas palju. Ka vabatahtliku seltsilise projekti eestvedajad

ütlevad, et nooremaid seltsilisi on end pakkumas rohkem kui eakamaid. Hedi arvab, et meie vanem põlvkond ei ole harjunud rääkima ei üksindusest ega ka oma muresid kurtma. Abi ei kiputa küsima.

Aga ta tahab kohe kõva häälega toonitada, et ega seltsiline ei ole miski abistaja. Seltsiline ongi seltsiline, kellega kaks küpsist võtta ja maailma asjadest rääkida. Jalutada. Miks mitte koos aiatoidi teha. Iga seltsilise paar saab valida just selle tegevuse, mis neile kahele kõige mõnusam tundub.

„Ja ega ei pea olema ratastoolis või üle kaheksakümne. Võib olla ka noorem ja liikuvam ja kasvõi kunstinaütusele linna minna. Lihtsalt koos,“ püüab Hedi inspireerida. Inimene on ju sotsiaalne olend ja kui on nii palju nooremaid inimesi, kes heameelega tahaksid seltsida mõne vanemaga, kes on pisut üksinda jäänud, siis oleks ju kahju, kui nad kokku ei saaks.

Temal ja Tiinalgi oli alguses paar kuud kohmetust, enne kui päris lähedalt suhtlema sai hakata. Hedi arvab, et see on loomulik, nii on ju igas suhtes, et tuleb üksteist natuke kombata enne, kui saad aru, kas sobib.

„Ja kui ei sobigi, sest alati on ju inimesi, kellega me ei sobi mingil põhjusel, siis ega ei pea vägisi seltsima, alati saab uue seltsilise leida. Praegu tundub neid nooremaid huvilisi rohkemgi olevat kui vanemaid,“ naerab Hedi julgustavalt.

Me ümber on tuhandeid eakaid, kes vajavad kedagi, kellega koos tass teed juua või jalutama minna

Vabatahtliku seltsilise projekt püüab kokku viia need end vähe üksildasena tundvad seeniorid ja inimesed, kes on valmis jagama nendega natuke aega ja tähelepanu. Kui priitahtlikud päästjad või abipolitseinikud on meie ühiskonnas juba teada-tuntud, siis vabatahtlik seltsiline võiks samamoodi tulla kõigi teadmisse kui vabatahtlik sotsiaalsüsteemi abilise.

Peeter ärkab hommikul varavalges. Esimese asjana teeb ta endale tassi kohvi. Sellise mõnusa ja kange. Pärastpoole enam kohvi juua ei saa, ajab südame puperdama ja viib une. Aga hommikul on see kõige olulisem asi. Kui kohvi jõudud, paneb Peeter end riidesse ja läheb igapäevasele jalutusringile, toob üksiti ka ajalehe tupp.

Peetrit on lapsed ka, aga nad elavad kaugel ja külla jõuavad väga harva. Elu on ju kiire, see on ikka nii olnud. Kui aus olla, siis tunneb Peeter end üksikuna. Tal on tohutult lugusid, mida rääkida. Ja kõike seda, mida päevauudistest kuuleb, tahaks ju ka kellegagi arutada. Aga ei ole, kellega. Lapsi ei taha ka kõige sellega koormata, neil oma elu.

Meil on järjest koju kätte tulnud kolm kriisi: koroon, elektriarved ja nüüd Ukraina sõda. Paljud eakad on päevad läbi ükski kodus, vaatavad sõjauudiseid ja nad vajavad toetavat tuge rohkem kui kunagi varem. Poodi, raamatukokku või ka arsti juurde on toredam minna kellegagi koos, sest siis saab talle toetuda või temaga ootajärjekorras juttu puhuda. Vabatahtlik seltsiline ongi see, kes on sellises olukorras toeks.

Vabatahtlikult seltsiliselt oodatakse siiras soovi olemas olla

Ta peaks eaka päeva muutma natuke rõõmsamaks, aitama tal mõelda neile teemadele, mida eakas ise iga päeva ei mõtle. Kindlasti ei pea vabatahtlik seltsiline asendama sotsiaaltöötajat, ei pea süüa tegema või tuba koristama. Vabatahtlik seltsiline ei dubleeri olemasolevaid sotsiaalteenuseid ega hakka asendama hooldus- või sotsiaaltöötajat. Kui keegi soovib, siis võib teha KOOS süüa, aga mitte eaka või puudega inimese eest. Peamine on teha midagi koos.

Vabatahtlikuks seltsiliseks olemine ei ole kindlasti kohustus. See on ennekõike sõbrasuhe ja hoolimine. See on usaldus ja siiras soov üksteise jaoks olemas olla. Rääkimine ja kuulamine on üksilduse vastu parim ravim, mis mõjutab ka tervist.

Eakale turvaline

Miks peaks liituma vabatahtliku seltsilise projektiga, kui tegelikult juba oma naabrit niikuinii aidatakse? Siin on mitu erinevat põhjust, kõige olulisemad on vast eetika, turvalisuse ja ka kulude katmise teemad. Vabatahtlikud seltsilised saavad Kodukandi poolt korraliku koolituspäeva, mis aitab neil oma rolli parimal võimalikul moel täita.

Praegu on näiteks Harjumaal rohkem teada vabatahtlike seltsilisi kui neid, kellele nad seltsi pakkuda saavad. Eks peale Liis Haaveli jt juhtumeid on ettevaatlikkus igati põhjendatud. Eakatele ja puuetega inimestele annab läbi Kodukandi, kes projekti veab, vabatahtliku seltsilise leidmine kindlustunde, et seltsilise tausta on kontrollitud, et ta ei kuritarvita nende vara ega mõjuta teda mingilgi moel, mida võib pidada ebaeetiliseks.

Iga vabatahtliku seltsilise sõlmitakse leping, kus on kirjas, mis on vabatahtliku ülesanded. Kvartali lõpus saadab Kodukant omavalitsusele info, kui palju ja millised vabatahtlikud on eakate juures käinud. Vabatahtlik peab päevikut, kus on kirjas külastuspäevad, külastuste kestvus ja sisu. Otsesed vabatahtliku tööga seotud kulud ei jää vabatahtliku kanda, vaid need hüvitatakse.

KAIJA VELMET, kultuuritööjuht

Kellega kontakteeruda

- Kui tahaksid olla vabatahtlik seltsiline, siis registreeri end kodulehel www.kodukant.ee.
- Kui sul endal võiks olla vabatahtlik seltsiline, siis anna endast samuti teada Kodukandi kodulehel www.kodukant.ee või võta ühendust koordinaatoriga.
- Vabatahtliku seltsilise projekti Harjumaal koordinaator on Karin Talalae, 529 9161, karin.talalae@gmail.com.
- Vabatahtliku seltsilise teenus on tasuta ja ei sõltu kuidagi ei abistatava ega tema laste sissetulekutest või muust seesugusest.

Hea teada

Vabatahtliku seltsilise projekti tellija on sotsiaalministeerium ja elluviija küllalikumine Kodukant. Projektis osalemiseks on Saue vallavalitsus sõlminud Kodukandiga koostöölepingu. Projekti eesmärk on toetada vabatahtlike seltsiliste abiga eakaid ja täisealisi erivajadustega inimesi, kes vajavad täiendavat tuge või seltsi. Seltsiliseks võib olla alates 16. eluaastast ja kelle juurde minnakse, on kas üle 60-aastased eakad või täisealsed erivajadustega inimesed.

Ohtlike ja elektroonikajäätmete ning vanarehvide kogumisring 23. aprillil 2022

Saue Vallavalitsus korraldab laupäeval, 23. aprillil, elanikelt ohtlike ja elektroonikajäätmete ning vanarehvide kogumisringi.
NB! Palun olge täpsed: vald on suur, sõidugraafik tihe ja jäätmemasinad ei saa ettenähtud ajast pikemalt peatuspunktides seista!

VEORING I		VEORING II		VEORING III	
09.00-09.15	Vatsla küla, Vatsla tee / Paesoo tee rist (autolammutustöökoja juures)	09.00-09.15	Maidla küla, Maidla aiandusühistud (Jõe AÜ ja Trelli tee ristis)	09.00-09.15	Ellamaa küla, Ellamaa-Koluvere tee / maantee rist
09.20-09.45	Vatsla küla, Vatsla tee / Kodasema tee rist	09.30-09.50	Maidla küla, Maidla külaseltsi hoonete juures	09.25-09.45	Ellamaa küla, Antsuküla tee ääres garaažide juures
09.55-10.20	Hüüru küla, Hüüru Mõisa parkla (Jõe tee 2)	10.00-10.25	Maidla küla, keskuse autobussipeatus (Haraka tee ristis)	09.55-10.20	Turba alevik, Pargi tn mänguväljaku juures
10.30-10.45	Kiia küla, Kiia küla mänguväljak	10.40-10.55	Ääsmäe küla, Kuuskmetsa elurajoon (Kasemäe / Kaseurva tee jäätmeplats)	10.35-10.50	Lehetu küla, Saida farmi kontori ees (Turba-Lehetu tee)
10.55-11.20	Alliku küla, Vanamõisa seltsimaja parkla	11.05-11.25	Ääsmäe küla, Meie poe parkla	11.05-11.20	Nurme küla, Nurmemõisa farmi juures
11.30-11.55	Alliku küla, Klaokse elurajoon (Uus-Klaokse / Veski tee rist)	11.40-12.00	Haiba küla, Kuuse tee 7	11.35-12.10	Riisipere alevik, Kadaka tee L1 (lõunapoolses otsas tootmishoone ees)
12.05-12.25	Alliku küla, Karutiigi elurajoon (maantee / Karutiigi tn rist)	12.15-12.40	Kohatu küla, Kroonangi tankla	12.25-12.45	Munalaskme küla, Pärnapuu (hooldekodu juures)
12.35-13.00	Alliku küla, Kotka tee ja Kauri tee ristmik	12.55-13.15	Allika küla, Härgesoo tiik	Lõuna	
Lõuna					
14.00-14.30	Alliku küla, Pääsukese ja Tammetalu tee parkla	14.15-14.30	Muusika küla, Vanakupja talu / Muusika farm	14.00-14.25	Ruila küla, Ruila kauplus
14.40-15.05	Laagri alevik, Kuuse põik jäätmeplats (Adveni uus katlamaja Vae / Kuuse põik)	14.40-15.00	Koppelmaa küla, Koppelmaa AÜ-de plats	14.40-15.10	Laitse küla, Lossi tee 6
15.15-15.45	Koidu küla, Koidu põik ja Koidu tee ristmik	15.15-15.40	Jõgisoo küla, Tedremaa tee / Löökesse tn rist	15.25-15.55	Kaasiku küla, Seltsimaja, enne aiandusühistute sissesõitu
15.55-16.25	Vanamõisa küla, Vabaõhukeskuse tee / Viirpuu tee parkla	15.55-16.20	Aila küla, Valingu-Jõgisoo tee jäätmemaja ees	16.10-16.35	Tuula küla, Tuula seltsimaja juures (Vana-Tuula tee)
16.35-17.00	Vanamõisa küla, Välja tee „ringristmik“	16.35-16.55	Valingu küla, Puiestee tee / Ööbiku tee rist		
17.10-17.30	Aila küla, Pikamäe tee sissesõit (vahetult enne Saue linna sissesõitu)	17.10-17.30	Jõgisoo küla, Kanama-Jõgisoo tee kurv (enne Saue linna)		
17.40-18.00	Laagri alevik, Nõlvaku lasteaed / Kaselaane tn rist				

OHTLIKUD JÄÄTMED

- patareid ja akud
- vanad värvid, lahustid, lakid, liimid ja nende jäägid
- trüükvärvid
- vanaõlid, õlised kaltsud, õlifiltrid
- ravimid
- päevavalgus- ja säästulambid, elavhõbedaga kraadiklaasid
- tundmatud või mittevajalikud kemikaalid
- ohtlike aineid sisaldavad pakendid
- väetised ja pestitsiidid
- rotimürk ja teised biotsiidid jms

VANAREHVID - velgedeta vanarehvid

ELEKTROONIKAJÄÄTMED

- suured kodumasinad (külmikud, pesumasinad, elektripliidid, mikrolaineahjud,

- elektirradiaatorid, kliimaseadmed, ventilaatorid jms) ja väikesed kodumasinad (tolmuimejad, õmblusmasinad, röstid, kellad, kaalud, kohvimasinad jms)
- kodused IT- ja telekommunikatsiooniseadmed (personaalarvutid, sülearvutid, telefonid, mobiiltelefonid, automaatvastajad, printerid jms)
- tarbeelektroonikaseadmed (raadiod, televiisorid, videokaamerad, magnetofonid, muusikariistad jms)
- luminofoorlampide valgustid ja sirged luminofoorlampid, kompaktlampid
- elektritööriistad (v.a tööstuslikud), elektrilised mänguasjad
- seire- ja valveseadmed (suitsuandurid, kütteregulaatorid, termostaadid jms)

HEAD SAUE VALLA ELANIKUD!

Kogumisringil võtab vallavalitsuse tellitud masin ohtlike jäätmeid, elektroonikaromusid ja vanarehve vastu ainult 23. aprillil graafikus märgitud kellaajal ja kohas. Palun ärge reostage neid paiku muul ajal oma jäätmete, elektroonikaromude ja vanarehvidega. Kogumisringide vahepealsel ajal saavad Saue valla elanikud jäätmeid ära anda Pääsküla jäätmejaamas ning jäätmeplatil Saue linnas, Riisipere alevikus ja Ääsmäel.

Jäätmete ladustamine selleks mitte ettenähtud kohta on keelatud ja jäätmeseaduse alusel karistatav rahatrahviga kuni 3200 eurot.

KUI TEKIB KÜSIMUSI

saevald.ee/jaatmeringid

Keskonnaspetsialist Birgit Panksepp

• telefon: 5344 6686, e-post: birgit.panksepp@saevald.ee

Eterniidi kogumisring 24. aprill 2022

Eterniidi kogumisring on mõeldud ainult eraisikutele ja käib ainult etteregistreerimise teel. Eterniiti võetakse vastu igalt kinnistult kuni 2m³.

Eterniidi äratoomise soovist tuleb teada anda Saue Vallavalitsusele telefonidel

- 679 0180 (Saue linn)
- 654 1130 (Laagri halduskeskus)
- 679 3014 (Haiba halduskeskus)
- 608 7231 (Riisipere halduskeskus)

Teates tuleb märkida eterniidi tooja nimi, millises peatuspunktis eterniiti kavatakse ära anda, asukoht, kust eterniit pärineb, ja eterniidi kogus. Kogus tuleb esitada kuupmeetrites.

Telefoni teel saab ette registreerida vaid tööpäeviti ajavahemikul 9.00-16.00.

Etteregistreerimine lõpeb 20. aprill 2022 kell 16.00.

KOGUMISRING I		KOGUMISRING II	
9.00-11.00	Vatsla küla, Vatsla tee / Kodasema tee rist	09.00-11.00	Riisipere alevik, Kadaka tee L1 (lõunapoolses otsas tootmishoone ees)
11.00-12.00	Auto tühjendus	11.00-12.00	Auto tühjendus
12.00-13.30	Hüüru, Veski tee L1, Hüüru Veski parkla	12.00-13.30	Kaasiku küla, seltsimaja, enne aiandusühistute sissesõitu
13.30-15.00	Auto tühjendus ja LÕUNA	13.30-15.00	Auto tühjendus ja LÕUNA
15.00-17.00	Laagri alevik, Kuuse põik jäätmeplats (uus Adveni katlamaja Vae / Kuuse põik)	15.00-17.00	Ääsmäe küla, Meie poe parkla

Saue linna jäätmeplatil kell 12.00-16.00

KUI TEKIB KÜSIMUSI

saevald.ee/jaatmeringid

Keskonnaspetsialist

Birgit Panksepp

• telefon: 5344 6686,

• e-post: birgit.panksepp@saevald.ee

Сбор опасных и электронных отходов, а также использованных шин 23 апреля 2022

В субботу, 23 апреля, управа волости Сауэ организует сбор опасных и электронных отходов и использованных покрышек.

Внимание! Пожалуйста, будьте точны: волость большая, график плотный, а машины для сбора отходов не могут задерживаться на остановках дольше положенного!

ДОПОЛНИТЕЛЬНАЯ ИНФОРМАЦИЯ

Во время сбора отходов у жителей волости Сауэ будет вестись сбор опасных бытовых отходов, старых покрышек без дисков и электронные отходы. Учреждения и предприятия должны сами передавать отходы (включая использованные шины) по прямым договорам в соответствующие фирмы по утилизации отходов. Старые покрышки должны быть без дисков и грязи (т.е. внутри шины не должно быть земли, листьев и т. п.). Грязные шины, выкопанные из земли или используемые, например, для других сельскохозяйственных целей, должны быть очищены перед передачей.

I РЕЙД	II РЕЙД	III РЕЙД
09:00-09:15 д. Ватсла, перекресток Ватсла теэ / Паэсоо теэ (возле мастерской по разборке автомобилей)	09:00-09:15 д. Майдла, садоводческие товарищества «Майдла» (на перекрестке Jõe AÜ и Трелли теэ)	09:00-09:15 д. Элламаа, перекресток Элламаа-Колувере теэ / шоссе
09:20-09:45 д. Ватсла, перекресток Ватсла теэ / Кодасэма теэ	09:30-09:50 д. Майдла, возле зданий общества Maidla Külaselts	09:25-09:45 д. Элламаа, возле гаражей у Антсукюла теэ
09:55-10:20 д. Хюэру, автостоянка Hiiüru Mõisa (Йыэ теэ 2)	10:00-10:25 д. Майдла, автобусная остановка центра (перекресток Харака теэ)	09:55-10:20 пос. Турба, На детской площадке на Парковой улице
10:30-10:45 д. Кийя, детская площадка деревни Кийя	10:40-10:55 д. Ээсмязэ, жилой район Куускметса (площадка для сбора отходов Каземязэ / Казеурва теэ)	10:35-10:50 д. Лехету, перед офисом фермы Сайда (Турба-Лехету теэ)
10:55-11:20 д. Аллику, автостоянка общественного дома «Ванамыйза»	11:05-11:25 д. Ээсмязэ, автостоянка магазина Meie rood	11:05-11:20 д. Нурме, возле фермы Нурмемыйза
11:30-11:55 д. Аллику, жилой район Клаоксе (пересечение улиц Уус-Клаоксе / Вески теэ)	11:40-12:00 д. Хайба, Куузе теэ, 7	11:35-12:10 пос. Рийзипере, Кадака теэ L1 (на перед производственным зданием с южного торца)
12:05-12:25 д. Аллику, жилой район Карутийги (пересечение шоссе/ ул. Карутийги)	12:15-12:40 д. Хохату, АЗС Krooning	12:25-12:45 д. Муналаскме, Пярнапуу (перед домом престарелых)
12:35-13:00 д. Аллику, перекресток Котка теэ и Каури теэ	12:55-13:15 д. Аллика, пруд Хяргесоо	
ОБЕД		ОБЕД
14:00-14:30 д. Аллику, парковка на Пяэскуеке и Тамметалу теэ	14:15-14:30 д. Муузыка, хутор Ванакупья / ферма Муузыка	14:00-14:25 д. Руила, магазин Ruila
14:40-15:05 пос. Лаагри, площадка для сбора отходов Куузе пыйк (новая котельная Adveni Vae / Куузе пыйк)	14:40-15:00 д. Коппельмаа, площадка садовых товариществ Koppelmaa	14:40-15:10 д. Лайтсе, Лосси теэ, 6
15:15-15:45 д. Койду, перекресток Койду пыйк и Койду теэ	15:15-15:40 д. Йыгисоо, перекресток Тедремаа теэ / ул. Лыокесе	15:25-15:55 д. Каазику, народный дом, площадка для сбора отходов перед въездом в садовые товарищества
15:55-16:25 д. Ванамыйза, парковка Вабахуекескузе теэ / Вийрпуу теэ	15:55-16:20 д. Айла, перед домиком для мусорных контейнеров Валингу-Йыгисоо теэ	16:10-16:35 д. Туула, возле народного дома Туула (Вана-Туула теэ)
16:35-17:00 круговой перекресток д. Ванамыйза, Вялья теэ	16:35-16:55 д. Валингу, перекресток Пуйесте теэ/Ёэбику теэ	
17:10-17:30 д. Айла, въезд на Пикамязэ теэ (непосредственно перед въездом в город Сауэ)	17:10-17:30 д. Йыгисоо, изгиб дороги Канама-Йыгисоо (перед городом Сауэ)	
17:40-18:00 пос. Лаагри, перекресток детсада «Нильваку» / Казелаане теэ		

ОПАСНЫЕ ОТХОДЫ

- батареи и аккумуляторы
 - старые краски, растворители, лаки, клеи и их остатки;
 - печатные краски;
 - отработанные масла, масляные тряпки, масляные фильтры;
 - лекарства;
 - люминесцентные и энергосберегающие лампы, ртутные термометры;
 - неизвестные или ненужные химические вещества
 - упаковка, содержащая опасные вещества
 - удобрения и пестициды
 - крысиный яд и другие биоциды и тому подобное.
- Старые покрышки** - Старые покрышки без дисков.

ОТХОДЫ ЭЛЕКТРОНИКИ

- крупная бытовая техника (холодильники, стиральные машины, электроплиты, микроволновые печи, электрические радиаторы,

- кондиционеры, вентиляторы и т. п.) и мелкая бытовая техника (пылесосы, швейные машины, тостеры, часы, весы, кофемашины и т. п.);
- домашнее ИТ- и телекоммуникационное оборудование (персональные компьютеры, ноутбуки, телефоны, мобильные телефоны, автоответчики, принтеры и т. д.);
- бытовая электроника (радио, телевизоры, видеокамеры, магнитофоны, музыкальные инструменты и т. д.);
- светильники с люминесцентными лампами и прямые люминесцентные лампы, компактные лампы;
- электроинструменты (кроме промышленных), электрические игрушки;
- оборудование для мониторинга и охраны (дымовые датчики, регуляторы отопления, термостаты и т. д.).

УВАЖАЕМЫЕ ЖИТЕЛИ ВОЛОСТИ САУЭ!

Во время рейда машина, заказанная волостной управой, будет собирать опасные отходы, отходы электроники и изношенные шины только 23 апреля во время и в месте, указанном в графике. Пожалуйста, не захламляйте эти места в другое время отходами, старой электроникой и покрышками. Между рейдами сбора жители волости Сауэ могут сдавать отходы на станцию сбора отходов Пяэскюла и в пунктах сбора отходов в городе Сауэ, пос. Рийзипере и Ээсмязэ.

Складывать отходы в месте, не предназначенном для этой цели, запрещается, это влечет наложение штрафа в размере до 3200 евро на основании Закона об отходах.

ЕСЛИ У ВАС ЕСТЬ ВОПРОСЫ

• saeuevald.ee/jaatmeringid

• специалист по окружающей среде Биргит Панксепп:

телефон 5344 6686, электронная почта birgit.panksepp@saeuevald.ee

Рейд по сбору этернита (шифера) 24 апреля 2022 года

Рейд по сбору этернита предназначен только для частных лиц и только по предварительной регистрации. Этернит принимают с каждого участка в объеме не более 2 м³.

О желании вывоза этернита необходимо сообщить в волостную управу Сауэ по телефонам

- 679 0180 (город Сауэ)
- 654 1130 (административный центр Лаагри)
- 679 3014 (административный центр Хайба)
- 608 7231 (административный центр Рийзипере)

В уведомлении необходимо указать имя лица, сдающего этернит, в каком месте остановки желают сдать этернит, место происхождения этернита, а также его количество. Количество должно быть указано в кубометрах.

Предварительно зарегистрироваться по телефону можно только по рабочим дням с 09:00 до 16:00. Предварительная регистрация заканчивается 20 апреля 2022 года в 16:00.

I РЕЙД	II РЕЙД
9:00-11:00 д. Ватсла, перекресток Ватсла теэ/ Кодасэма теэ	09:00-11:00 пос. Рийзипере, Кадака теэ L1 (на перед производственным зданием с южного торца)
11:00-12:00 <i>Опорожнение машины</i>	11:00-12:00 <i>Опорожнение машины</i>
12:00-13:30 Хюэру, Вески теэ L1, парковка Hiiüru Veski	12:00-13:30 д. Каазику, народный дом, площадка для сбора отходов перед въездом в садовые товарищества
13:30-15:00 <i>Опорожнение машины и ОБЕД</i>	13:30-15:00 <i>Опорожнение машины и ОБЕД</i>
15:00-17:00 пос. Лаагри, площадка для сбора отходов Куузе пыйк (новая котельная Ваэ/Куузе пыйк)	15:00-17:00 д. Ээсмязэ, автостоянка магазина Meie rood
площадка для сбора отходов г. Сауэ, с 12:00 до 16:00	

ЕСЛИ У ВАС ЕСТЬ ВОПРОСЫ

• saeuevald.ee/jaatmeringid

• специалист по окружающей среде Биргит Панксепп:

телефон 5344 6686, электронная почта birgit.panksepp@saeuevald.ee

Uus töötaja – järelevalve- spetsialist Karel Koovisk

Olen lõpetanud Sisekaitseakadeemia Politseikolledži Politseikooli konstaabli erialal. Varem olen töötanud Politsei- ja Piirivalveameti ridades ning pea kümme aastat Saaremaa vallavalitsuses, kus viimased neli aastat juhtisin vallavalitsuse järelevalveteenistust.

Märtsikuu lõpus alustasin tööd Saue vallavalitsuse järelevalvespetsialisti ametikohal. Järelevalvespetsialisti peamised tööülesanded on kohaliku omavalitsuse vastutusalasse kuuluvate seaduste ja kohalike õigusaktide täitmise osas järelevalve teostamine ning vajadusel ka kohtuväline menetlemine. Valdakond on lai ning erinevaid teemasid, mis vajavad lahendamist, on palju. Minu igapäevase töö eesmärk on vallaelanike jaoks parema turvatundega elukeskkonna tagamine.

Karel Koovisk
karel.koovisk@sauevald.ee
5308 0179

Sportlaste toetuste esimeses voorus jagati välja 11 390 eurot

Saue vallavalitsuse 30. märtsi istungil otsustati esimese kvartali toetussummad noortele sportlastele.

2022. aasta vallaelarves on sporditegevuste real toetuseks ette nähtud 30 000 eurot ja seda jagatakse eelarveliste vahendite olemasolul neljal korral aastas. I kvartalis laekus toetuse saamiseks 17 sportlaste taotlused summas 23 060 eurot ja 90 senti. Arvestades kõiki laekunud taotlusi, eelarvelisi vahendeid ja et ees on sel aastal veel kolm taotlusvooru, jagas Saue vallavalitsus I kvartalis toetustena ära 11 390 eurot ja 64 senti.

Sportlaste toetuse teise vooru taotlusi hinnatakse 29. juuni istungil ja teise vooru pääsemiseks peavad taotlused olema laekunud hiljemalt 15. juuniks. Toetust ei eraldata taotluse esitamise hetkeks juba tehtud kulustele ja juba toimunud tegevustele ning toetustusega seotud kulude katteks.

Saue valla noorsportlaste hulgas on mitmeid Eesti meistri- ja riivõistluste võitjaid ja ka lausa maailmameistreid väga erinevatelt spordialadelt.

KRISTINA HUNT,
kultuurispetsialist

Isegi kõige koolitatud ja sotsialiseeritud koer võib mingis olukorras rünnata

On olemuselt agressiivseid koeri; on olukordi, kus koer tunneb, et peab kaitsma oma territooriumi; on isaseid, kes emaste pärast ründavad. Ei ole võimalik prognoosida kõiki olukordi, mis võivad koerale ohtlikud tunduda ja ta võib inimesele viga teha.

ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@sauevald.ee

Saue linna kodaniku Facebooki lehel oli hiljuti kümnete ja kümnete kommentaaridega diskussioon, mis sai alguse kirjeldusest, et Saue linnas olid koerad aiast välja saanud, rünnanud inimest ja kõik see päädis kiirabi ja haiglaga.

Arusaadavalt tekitab selline juhtum ühelt poolt hirmu ja teiselt poolt ka soovi, et tagajärgede eest keegi vastutaks, olgu selleks siis koera magamapaanek või omaniku trahvimine vms.

Kuna mainiti ka seda, et Saue linnas on lahtised koerad üsna tihe nähtus, palus vallaleht kohalikul mehel Aivo Olblikaselt, kes on aastakümneid tegele- nud koerte koolitustega ja välja andnud ka raamatu „Nõuandeid koeraomanikule“, sel teemal nõu.

Miks koerad ründavad?

Koerte rünnakutel on palju erinevaid põhjuseid. Osad on oma olemuselt arg-agressiivsed, nad ründavad n-õ enesekaitseks ja seda ka olukordades, kus keegi neid tegelikult ei ohusta. Sellistele koertele on kasu igasugusest sotsialiseerimisest, kuid kuna kogu maailma kõiki situatsioone ei ole kunagi võimalik neile n-õ turvaliseks värvida, säilib nende puhul alati rünnakuoht.

Teised koerad ründavad oma territooriumi kaitseks. Kui lihtsa loogika järgi peaks justkui iga koer kaitsma seda territooriumi, mis jääb tema aia sisse, siis osad koerad võivad omaks pidada ka aiatagust tänavat ning kui sinna keegi ilmub, siis rünnata selleks, et sissetungija lahkuks.

Isased koerad võivad teist isast koera rünnata seetõttu, et samal ajal on jalutanud enne emane koer ja kuna mõlemad isased arvavad, et see võiks olla tema pruut, siis loodus juhib nad ründama teineteist.

Koer võib ka hammus-

tada mõõdujat seetõttu, et inimene käitub kuidagi koerale arusaamatult. Näiteks kui inimene komistab ja seetõttu liigub järsku koera suunas, võib koer tajuda seda rünnakuna, purjus inimese ebatavaline liikumine võib tekitada tunde ähvardusest ning ka laste kilked ja kätega vehkimine võib koerale tunduda ähvardavana.

Kui võtta see kõik kokku, siis ütleksin nii, et tegelikult võib iga koer inimest hammustada. Isegi kõige koolitatud ja sotsialiseeritud, sest võib juhtuda midagi ebatavalist, mis koera selliselt käituma paneb.

Miks koeri koolitatakse?

Esiteks õpetatakse selle käigus koertele inimeste keelt ja koeraomanik õpib ka ise koeraga õigete märkide abil suhtlema. Teiseks toimub koolituse käigus ka koerte sotsialiseerimine teiste koerte ja erinevate olukordadega. Kui koerte koolitust tehakse ühes konkreetses paigas rahulikus olukorras ja koerad on omaniku juures kogu aeg lühikese rihma otsas, siis sellise koolituse pagas on üsna väike.

Piltlikult öeldes oskab see koer sel konkreetsel platsil reageerida käsklusele „istu“, olles ise rihma otsas ja saades selle eest maiust, kuid kuskil teises paigas võivad omaniku käsud koerale olla nagu hane selga vesi. Eks koolitusrühmade ja koolitajate valimine ongi keeruline teema, kuid soovitaks lähendada just sellest, et koolitustükkel peaks andma oskuse koeraga suhelda ja oskuse teda ohjata, kus iganes ja sõltumata olukordadest. Sel juhul on koolitusel tõesti väärtus.

Kuidas rünnakuid ära hoida?

Kõige olulisemaks koerte rünnakute vältimisel on hoida koerad jalutamisel rihmas. Aias lahtiselt liituvad koerte puhul peab aed olema selline, et koer üle või alt välja ei saaks.

Anna teada vallamajja või politseisse

Juhtumite puhul, kus koer ründab inimest või teist koera, on oluline, et inimene teeks politseisse või valda avalduse. Kui on tekitatud kahju, siis saab koeraomaniku võtta vastutusele kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse alusel.

Koerte ja kasside pidamise eeskirjade rikkumise eest, kui see ettevaatamusest põhjustas varalise kahju või inimesele tervisekahjustuse, karistatakse rahatrahviga maksimaalselt kuni 800 eurot. Märtsis toimunud koerte rünnaku kohta Saue linnas on vallavalitsus algatanud väärteomenetluse.

On oluline aru saada, et vald võib koeraomanikule küll trahvi teha, aga kannatanule kahju tekitatud ei saa vald välja nõuda. Seda peab tegema inimene ise.

Vigastuste puhul tuleks kindlasti pöörduda ka arsti

poole. Arstidõendit on vaja, kui tekib vajadus kahju väljanõudmiseks tsiviilkorras. Samuti tasuks arsti poole pöörduda, kui ei ole teada, kas rünnanud koer on vaktsineeritud. Ravikulude ja muude kaasnevate kulude töendamiseks tuleb alles hoida kõik arved ja tšekid.

Kannatanul on õigus kahju tekkimise korral esitada võimalikult kiiresti kahju tekitanud inimese vastu. Hüvitatava kahju alla kuuluvad sellistes olukordades ravikulud, lõhutud riided, nõuda võib ka moraalse kahju hüvitamist. Kahjunõudega tuleks esial-

gu pöörduda looma omaniku poole ning kui omanik keeldub, siis tsiviilkohtu poole.

Vallavalitsus teeb aktiivselt teavitus- ja kiibistamis-kampaniaid igal aastal, see võiks vähendada hulkuvate loomade arvu. Märtsikuu lõpus asus vallavalitsusse tööle ka uus järelevalvespetsialist, kelle vastutusvaldkonda jääb muuhulgas ka järelevalve tegevime selles valdkonnas. Tema nimi on Karel Koovisk ja telefon 5308 0179, karel.koovisk@sauevald.ee.

MARJU NORVIK,
heakorraspetsialist

Lahtiselt jalutatavate koerte hulk on meelestult suurenenud. Osad neist hammustavad vahel teist koera (kes on üldjuhul rihmas) või mõõdujat. Sellistes olukordades ütleb koeraomanik enamasti, et tema ei saa aru, kuidas see sai juhtuda ning see oli esimene kord.

Inimesed kipuvad koeri võtma nagu lapsi. See aga ei toimi. Laps on meiega samast liigist, koer aga täiesti teisest. Koerte juures tuleb arvestada sellega, et koerad näevad maailma täiesti teistsugusena kui meie. Kui meil on koer rihmast lahti, siis inimene arvab, et ta näeb ja kuuleb ja sekkub õigel ajal. Koer aga haistab meist väga-väga palju paremini ja kuuleb oluliselt paremini.

See tähendab, et ta näeb ka n-õ nurga taha. Koer võib tunnetada teise koera lähenemist palju varem, kui me aimata oskame. Ta võib haista selle teise

koera lõhnast välja miski ärritava komponendi või tunnetada läheneva inimese närvilist käitumist. Sellisel juhul ongi koera rünnak koera enda peas igati õigustatud ja inimene, kes lahtist koera jalutas, üllatub, miks ta nii tegi, põhjus ju puudus.

Kui koerad oleksid rihmas, oleks meil vähem rünnakuid ja see oleks ka täiesti selgelt elementaarne viisakus teiste inimeste vastu. Samas võib ka rihmastatud koer olla teiste koerte suhtes pelglik ja kui lahtine koer tema juurde jookseb, lähebki kakluseks väärsti mõistmise tõttu. Elementaarne viisakus on ka see, et osad inimesed lihtsalt oma loomu poolest kardavad koeri. Lahtine koer, kes vastu jookseb, on neile väga ebameeldiv.

Mida teha, kui koer ründab?

Kõige kindlam oleks end käägarasse maha visata ja

kättega kael/pea kinni katta. Koer lõpetab tõenäoliselt n-õ liikumatu olen- di ründamise kui liikuva ja otsavaatava.

Kellele teatada või mida teha?

Kui koer ründab inimest või teist koera, siis peaks rünnaku alla langenud inimene tegema selle kohta politseisse avalduse, siis on võimalik rünnak fikseerida ja hiljem nõuda ka tekitatud kahju hüvitamist.

Kohalikel omavalitsustel on koerte ja kasside pidamise eeskirjad, olenemata omavalitsusest on seal kirjas, et loomi ei tohi lasta lihtsalt jooksmas. Selles mõttes on see ju vahva, et ühelt poolt nagu on nõue, aga teiselt poolt ei kontrolli seda mitte keegi. Loota, et inimesed on eetilised ja hoiavad koerad rihmas, on tore mõte, aga arvan, et inimeste peas näeb see vägagi erinev välja.

Saue valla laululapse konkursil sai kuulda põnevaid ja uuenduslikku repertuaari

Konkursist võttis osa 79 lauljat, laule oli erinevaid: tuttavaid, tundmatuid, lihtsamaid ja keerulisemaid seadeid.

KÄRT JOANNA STALDE
Saue kultuuri- ja huvikeskuse reklaami- ja kultuurijuht

Sel aastal toimusid Saue valla laululapse konkursi eelvoorud 25. märtsil Laagri kultuurikeskuses ja 26. märtsil Riisipere kultuurimajas. Lauljaid hindas kolmeliikmeline žürii, mille koosseisu kuulusid muusikaõpetaja Kerli Mitt, laulja ja muusikaõpetaja Aile Alveus-Krautmann ning tuntud koorijuht ja vokaalpedagoog Toomas Voll.

„Saue valla laululapses esinesid väga julgelt ja ilmekalt. Õpetajad on oma õpilased väga hästi ettevalmistanud ning ka repertuaar oli põnev ja uuendus-

lik,“ kiitis žürii liige Aile Alveus-Krautmann.

Eelvoorudest pääses Harjumaa laululapse konkursile ja Saue valla laululapse lõppkontserdile igast vanuserühmast neli paremat, kokku 24 laululast. Saue valla laululapse lõppkontserdil paremusjärjekorda enam ei valita, kontsert on mõeldud ennekõike selleks, et anda lauljale võimalus esineda koos professionaalse bändiga ning samuti on neil võimalus enne Harjumaa laululapse konkursi saada veel üks esinemisvõimalus publiku ees. „Saue vald on Harjumaa lõppvõistlusel suurepäraselt esindatud,“ arvas žürii liige Aile.

Karoliine Alamaa

Kristiina Kaunismaa

Isabella Aben

Eelvoorst otsustati edasi lõppvooru saata (nimed juhuslikus järjekorras):

3-4-aastased

Mariel Meierau, õp Linda Kardna
Julius Turi, õp Mari-Liis Simovart
Karoliina Kalvet, õp Elviira Alamaa
Roosi Viitamees, õp Mari-Liis Simovart

3-4-aastaste eripreemiad:

Kelli Maajärv, õp Anne-Mai Runno
Olivia Paabo, õp Linda Kardna
Arabella Venski, õp Anne-Mai Runno

5-6-aastased

Isabella Aben, õp Elviira Alamaa
Keira Hendre, õp Elviira Alamaa
Simona Liiv, õp Piret Puusta
Ruudu Turi, õp Karina Looveer

5-6-aastaste eripreemiad:

Rasmus Linnard, õp Anne-Mai Runno
Emma-Mai Espenberg, õp Mari-Liis Simovart
Arabella Suursalu, õp Anne-Mai Runno
Kertu Vahar, õp Mari-Liis Simovart

7-9-aastased

Liam Younes Hussar, õp Lia Trummer
Lisete Linask, õp Piret Puusta
Alice Siitam, õp Linda Kardna
Tobias Tark, õp Kelli Uustani

7-9-aastaste eripreemiad:

Simona-Sandra Vaiknurme, õp Anne Adams

Trevor Tambu, õp Elviira Alamaa
Maiko Orgla, õp Elviira Alamaa
Agatha Tinitis, õp Ulvi Kanter

10-12-aastased

Georg Kalvet, õp Elviira Alamaa
Mirell Maripuu, õp Anne Adams
Ville Ots, õp Elviira Alamaa
Robin Riivik, õp Karina Looveer

10-12-aastaste eripreemiad:

Marion Kaljuste, õp Piret Puusta
Kristjan Strastin, õp Elviira Alamaa
Loore Teinbas, õp Jaanika Kuusik

13-15-aastased

Karoliine Alamaa, õp Elviira Alamaa
Karoliina Eerme, õp Grete Põldma
Kertu Madelene Ladva, õp Grete Põldma
Delia Tammin, õp Grete Põldma

16-19-aastased

Kristiina Kaunismaa, õp Eleri - Kristel Kuimet
Eliise Kiisler, õp Grete Põldma
Tuule Mari Kuningas, õp Grete Põldma
Indra Lohk, õp Grete Põldma

16-19-aastaste eripreemiad:

Daniel Bakler, õp Elviira Alamaa
Gitte Mariet Sepp, õp Grete Põldma
Priidik Purga, eriti hea klaverisaate eest

VALI OMA LEMMIK! 2. aprillil toimus Haiba rahvamajas Saue valla laululapse lõppkontsert. Päev oli täis muusikat, väljendusrikkaid elamusi ja rõõmu. Nüüd on meil kõigil võimalik valida valla tublimate laululaste seast videote vahendusel publiku lemmik. Hääletada saab Saue valla kodulehel ja Facebooki lehel kuni 17. aprillini.

Esimene raamat laenutati Saue välja sada aastat tagasi

1922. aastal hakkas ÜENÜ (Ülemaailmse Eesti Noorsoo Ühingu) Saue osakond ühe esimese ettevõtmisena korraldama raamatukogu Valges majas asuva Saue 6-klassilise algkooli juurde. Tänapäevane Saue raamatukogu tähistab koos Saue kodu-uurimise seltsinguga seda sündmust näitusega.

ANNE-LY SUMRE
annely.sumre@sauevald.ee

Seda kooli juurde loodud raamatukogu fakti tõendavad siiaaani säilinud registreerimis- ja inventariraamatud. „Käsitsi kirjutatud registreerimisraamatud on siiaaani alles. Need on säilinud sada aastat, täiesti uskumatu! Neid peab val-

gete kinnastega katsuma,“ naerab Marika Salu Saue raamatukogust õrna käega vanu kladesid näidates.

Sealt saab teada, et 17. jaanuaril telliti esimesed 29 raamatut ja 6 ajakirjat. Raamatuid annetasid ka kohalikud elanikud. „Näiteks Dr. med. H. Sachsi eest, mida oli 3000 marka. „Aasta lõpus korraldatud raamatu päev andis juur-

100-aastaseid kladesid katsub Marika Salu väga õrna käega

de üle 200 raamatu ja veel 2500 marka,“ kirjutab Helge Koppel raamatus „Valge maja lood“.

Raamatuid annetasid ka kohalikud elanikud. „Näiteks Dr. med. H. Sachsi eest, mida oli 3000 marka. „Aasta lõpus korraldatud raamatu päev andis juur-

Näituse kõige vanem raamat pärineb aastast 1898. Selleks on Jakob Liivi Körbelövi

annetas Vanamõisast pärit kirjandusteadlane August Palm,“ näitab Marika Salu registreerimisraamatu esimest sissekannet.

Esimene raamat laenutati välja 25. veebruaril 1922. aastal.

1923. aasta detsembris annetas ÜENÜ Saue osa-

kond 400 raamatuga kogu tasuta Saue valla avaliku raamatukogu heaks ja see arvati avalike raamatukogude võrku.

Kuigi Saue raamatukogu ametlikuks algusajaks saab pida just 1923. aastat, otsustasid tänased kirjanduskogu hoidjad markeerida näitusega ära aasta varasema kuupäeva. „See on ikkagi väga põnev ajalooline leid, seda enam, et alles on ka need esimesed raamatud,“ on Marika Salu ise väga elevil. Appi tuli ka Saue kodu-uurimise seltsing.

Salu kutsus kõiki kodu- ja ajaloo huvilisi Saue raamatukokku näitust vaatama. Väljas (küll klaasi taga) on nii auväärsed vanused raamatud kui põnevaid taustainformatsiooni.

Näitus on avatud vähemalt aprillikuu lõpuni.

Foto: Valdis Toomast
Nr 7 / aprill / 2022

Saue Valla

Saue valla poiss võitis vabalennu maailmakarika etappidel kaks esikohta

11.-13. märtsini viidi Soomes Säkylä Pühajärvel läbi vabalennu kaks maailmakarika etappi. Häid tulemusi saavutas Laagri huvikooli mudellennuringi õpilane Villem Vackermann.

Villem Vackermann võitis juunioride arvestuses kaks esikohta. Kuigi talle oli konkurendiks vaid üks noor, sai ta ikkagi hakkama märkimisväärse saavutusega. Esimesel etapil, kus oli kokku üksteist võistlejat, saavutas ta finaalis viienda, ning teisel võistlusel kaht soomlaste täiskasvanute koon-dise liiget edestades kolmanda koha.

ARDO PÄRNA, treener

Art Milatškov kolmas

Noorte karikasari lauatennis- es jätkus Pärnumaal Paikuse. Järjekordselt murdis P-11 grupis kolme parema sekka Haiba spordiklubi mängija Art Milatškov.

P-11 vanuses sai esikoha Henri Türk Viljandist, 2. koha Kerdo Aros Rakverest ja 3. koha sai Art Milatškov Haibast. P-15 grupis näitasid väga head mängu Maerold ja Marten Virt. 41 võistleja seas saavutasid vennad 9. ja 10. koha. Omavahelises kohtumises oli seekord parem Maerold 3:2 ja talle 9. koht.

KALJO PÕLDARU, spordijuht

Sauekad domineerisid kardisõidul

Saue valla talimängude kardisõit toimus LaitseRallyParkis. Osales kaheksa võistkonda 55 võistlejaga.

Meestest olid üle Saue võistlejad, kes saavutasid koguni kolmikvõidu: 1. Mart Ojapõld, 2. Mart Siniorg, 3. Veiko Karik. Naistest oli kiireim Kibuna küla võistleja Katrin Praakel, 2. Reine Kustavus Haibalt ja 3. Kersti Meindorf Ääsmäelt.

Absoluutselt kiiremat ringiaega näitas noorte võitja Marten Ojapõld, samuti Saue, 2. koha pälvis Marten Meindorf Ääsmäelt ja 3. koha Mattias Ojapõld Saue.

Võistkondlikult olid kolm paremat: 1. Saue - 141 punkti; 2. Ääsmäe - 127 punkti ja 3. Haiba - 125 punkti.

Võistluse ladusa korralduse eest tänud LaitseRallyParkile ja Sten Suve-maale.

KALJO PÕLDARU, spordijuht

KULTUURIKALENDER APRILLIS

AEG	ÜRITUS	TOIMUMISKOHT JA AEG	KONTAKTID
märts-aprill	Kõitekunstinäitus Scripta manent VI „Forestonia. Estwald. Mine Metsa!”	Riisipere raamatukogu	tel 5323 9183, riisipere@saueraamatukogud.ee
aprill	Katrin Hierneri näitus "Loomise lihtsus"	Saue vallamaja akendel	FB: Saue kultuuri- ja huvikeskus saue@sauekultuur.ee
13., 20 ja 27.04	EELK Saue Pauluse koguduse piiblitund	kell 15 Saue päevakeskuses	tel 5694 3660
13., 20 ja 27.04	EELK Saue Pauluse koguduse laulutund	kell 16 Saue päevakeskuses	tel 5694 3660
13.04.	Harju-Pärnu 37. sajal laual mängitav lauatenise turniir	kell 17 Haiba rahvamajas	tel 5052463, kuldar.paju@sauekultuur.ee
14. ja 21.04	EELK Vennastekoguduse palvetund	kell 16 Vennastekoguduse Nissi palvemajas	tel 521 8467, krall@hot.ee
17. ja 24.04	EKNK Turba koguduse jumalateenistus	kell 11 Turbas Pargi 1-34	tel 5611 0551, turbakogudus@gmail.com
17. ja 24.04	Laagri kristliku koguduse jumalateenistus.	kell 12 Laagri kultuurikeskuses	www.laagrikogudus.ee
17. ja 24.04	EELK Saue Pauluse koguduse jumalateenistus	kell 13 Saue päevakeskuses	tel 5694 3660, saue@eelk.ee
17. ja 24.04	Saue kristliku vabakoguduse jumalateenistus	kell 13 Saue kirikus	www.sauekristlikvabakogudus.ee
18.04.	Saue valla talimängud. Sportlik mälumäng	kell 19 Haiba rahvamajas	kpoldaru@gmail.com, tel 521 4206
21.04.	Marianne Leibur Trio kontsert	kell 19 Saue vallamajas	FB: Saue kultuuri- ja huvikeskus saue@sauekultuur.ee
21.04.	Etendus "Nuta või naera"	kell 19 LaitseRallyPark'is	www.laitserallypark.ee
22.04.	Etendus "Tiit ja Tõnu"	kell 19 Riisipere kultuurimajas	FB: Riisipere kultuurimaja tel 5645 3916 nissi@sauekultuur.ee
23.04.	Saue valla MV sulgpalli paarismängus	kell 10 Saue gümnaasiumi võimlas	Valdis Toomast tel 5065937
23.04.	Jüripäevalaat	kell 13 Nissi kirikupargis	FB: Riisipere kultuurimaja tel 5645 3916 nissi@sauekultuur.ee
23.04.	Jüriöö jooks ümber Kernu paisjärve	kell 20 Kohatu jaanituleplatsil	tel 5052463, kuldar.paju@sauekultuur.ee
24.04.	Fotograafia töötuba. Makrofoto	kell 11 Saue vallamajas	registreerimine: joanna.stalde@sauekultuur.ee
24.04.	Laulude ja lugude hommik	kell 12 ÄKKK'is	FB: Äasmäe, www.aasmae.weebly.com
26.04.	Saue valla talimängud. Discgolf	kell 18.30 Kernu discgolfi rajal	tel 5052463, kuldar.paju@sauekultuur.ee

21. aprillil toimub Saue vallamaja fuajees Marianne Leibur Trio kontsert

Noor džässitalent Marianne Leibur on sametise häälega laulja, kes on end ümbritsenud heade muusikutega - Joel-Rasmus Remmel (klaveril) ning Janno Trump (basskitarril).

MARIT OJA
Saue kultuurijuht

Marianne on pärjatud Tallinna linna noore kultuuritegija tiitliga, Uno Naissoo nimelise loominguakademiaga ja Riga Jazz Stage esikohtadega, Raimonds Paulsi eripreemiaga ja Eesti muusikaauhindade 2020. aasta debüütalbumi nominatsiooniga.

Praegu õpib lauljatar Soomes Sibeliuse akadeemias. Erakordne muusikaalsus voolab Mariannele veres - noor talent on kuulsal lookpillimängija ja laulja Kalju Terasmaa lapselaps, tema isa on ERSO kontsertmeister ning ema samas orkestris lookpillimängija.

Lauljataril on tore mälestus ja side ka Sauega. Aastatel 2012-2016 andis noor muusik Saue noortekeskuses JJ-Street tantsutrenne. Ühtlasi on Marianne olnud võimalus tutvuda Saue kontserdisaali lava-

laudadega 2020. aastal, kui ta esines Eesti Vabariigi aastapäeva aktusel.

Esmakordselt saab kuulata Marianne Leibur Triot Saue vallamajas 21. aprillil

intiiimsel fuajeekontserdil. Lisaks džässilikele paladele ja omaloomingule tuleb kontserdil esitusele ka mõni Kalju Terasmaa lauldud lugu.

KUULUTUSED

TEENUS

SAUE LOOMAKLIINIK. Avatud E-R 15.00-19.00. L, P suletud. Telefon 6003382, info@sauekliinik.ee. Väljastamiseks asjatult ootamist, palume kliiniku telefonil aeg ette registreerida! Koduvisiitid.

Aastaringne OHTLIKE PUUDE lõikus ja hoolduslõikus. Väljaõppinud puudelangetajad parima hinnaga. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 513 3458, www.ohtlikpuu.ee, info@ohtlikpuu.ee

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hoolduslõikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Telefon 5220321, www.arbormen.ee.

Katuse-, fassaadi-, üldehitus ja viimistlustööd. Kortermajade renoveerimine MTR EEH011474. Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel. mehitus@gmail.com 53529476

Korstnapühkija ja pottsepa teenused; ohtlike puude/okste langetamine; viljapuude lõikamine; lume koristamine; heki lõikus ja pügamine. Tel. +372 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee

Fekaalivedu kogumiskaevude tühjendus! Helista ja küsi pakkumist tel 53 468 430

Korterite ja eramute remont, renoveerimine ja ehitus. Kontakt: 56623584, evehitus@gmail.com

VANARAU TASUTA ÄRAVEDU. Plekk, torud, vinklid, postid, aiavõrk, pesumasinad, pliivid, vannid, mahutid, tööriistad, mootorid, akud, kaablid jne. Külmikud, telerid - äravedu alates 10€. Tel 55505017.

Telli Arborist. Ohtlike puude langetamine, puuhooldustööd, kändude freesimine. Tel: 5690 2116. E-mail: Loodushooldus@gmail.com

VILJAPUUDE LÕIKAMINE. Murude, istutusala ja hekkide rajamine ning hooldus, ohtlike puude langetus. Vaata lisa: https://mljhaljastus.ee/ ja küsi pakkumist info@mljhaljastus.ee või tel. 56910487.

Aitame ehitusloa projektiga. Tel. 54390520. mapaberid@gmail.com

Pakun muruniitumise ja trimmerdamise teenust kodaedades, ühistute ja äriühingute ümbruses. Helista ja küsi lisa - 5399 3595

Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Tänavakivide puhastus. 56 241 509 Andres

Tänavaja ääre kivide paigaldamise teenus. Kogenud mehed, kvaliteetne töö, kliendisõbralikud hinnad. Tel.56164364

Väikeveod kuni 2 tonni. Kohaleveoga liiv, muld, killustik, sõnnik, asfaldipuru, betoon. Tel. 50 92936

Teostame muruniitumise-, trimmerdamise-, ja võsalõikamisteenust erasikutele, KÜ-dele ja firmadele. Hinnad soodsad. Tel 53 33 55 44, fmhaldus@gmail.com

MÜÜK/OST

Müüa toored ja kuivad lõhutud küttepuid kohalolemisega, lepp, sanglepp, kask, metsakuiv okaspuu. Kuivad segalehtpuud võrkkottides 40l (5-25 cm.) hind 2.5 eurot kott. Hinnad ja tellimine kodulehel www.pakhalupuu.ee või tel. 5099598. Email: pakhalupuu@gmail.com

Kuiv okaspuu al 75 €/rm, märg okaspuu al 61 €/rm. Pikkus 30, 40, 50 cm. Tel 516 4278

Ostan kasutult seisma jäänud või kiirmüügihinnaga sõidukeid. Toimivaid, avariilisi, riketega, arvelt

maas, vanu ja lihtsalt kasutult seisvaid. Koha peal kiire vormistamine ja tehing. Pakkumisi ootan seisvauto@gmail.com või 56188671 Järgi tulen püksiiriga ja tasun sularahas. Vormistan ja arvelt maha võtan ise. Vaata lisaks www.seisvauto.ee

Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine püksiiriga. Telefon 53451955, e-mail autosober@gmail.com. Kuulutus ei aegu.

Kartuli ja kõõgivilja kojuvedu. Gala, Laura kartul, porgand, sibul, peet, kapsas. Telefoni number +372 58346809

Ostan kasutusetat jäänud seisva sõiduki. Võib olla rikkega, remonti vajav. Sõiduauto kaubik või maastur. Võtan arvelt maha. Oodatud kõik pakkumised. Kiire tehing ja vormistamine. Tel 53654085 skampus@online.ee

Sõidukite kokkuost. Maksame kuni 90 % turuhinnast. Küsi pakkumist! www.abauto.ee või 56615766

Kartuli ja kõõgivilja kojuvedu. Gala, Laura kartul, porgand, sibul, peet, kapsas. Telefoni number +372 58346809

Müüa kvaliteetset sõelutud mulda, hobusesõnnikut, turbamulda 0,8 m3 suurustes bigbag kottides. Muld 45 €, turbamuld 45 €, hobusesõnnik 40 €. Saue linnas alates kahest kotist transport tasuta, mujal kokkuleppel. Kraanaga aeda tõstmise võimalus. Saab ka ise järgi tulla. Tel: 566 80 222

KINNISVARA

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 50 45 215, 51 45 215, info@est-land.ee

Otsin kevadeks Sauele või Saue lähimurde müüdavat 1- kordset uuemat maja või elamumaad tsentraalsete kommunikatsioonidega. tauno.omanik@mail.ee

Soovin osta garaazi Saue linnas või Saue vallas. Võib olla remonti ja koristamist vajav. Aitan kolida ja soovi korral utiliseerida garaazis olevad asjad. Hind kuni 15000.- ja tehing kiire.Telefon: +372 53 004 024. E-mail: info@htmk.ee

Üürida juuksurile või ripsmetehnikule sisustatud rendipind Keilas, väga hea asukohaga. Hind soodne!!! Helista 53304994

Müüa kanaliga garaažiboks Saue linnas Kuuseheki tn 25. Hind 20 000.-. Info telefonil 56 471 844

TÖÖ

Pakume tööd abitöölisele osalise tööajaga. Põhitöök on kaunistuste triikimine toodetele (jakid, retuused, seelikud, kleidid). Asume Saue, Kasesalu 12. Aneri Sport OÜ, anerisport@gmail.com, +3725137705

Keila pesumaja pakub tööd pesupesemise operatoorile. Töö sobib nii mehele kui naisele. Info 5568 7756 või jane@sunco.ee.

Ostan igas seisukorras autosid. Võib olla katki, roostes või lihtsalt vana. Pakkuge julgelt!

**Telefon: 56793433
Mail: Romumees@hotmail.com**

Kõik seni on lapsed, kuni elavad emad ja saatuse poolest on rikkad nemad . . .

Südamlik kaastunne klassijuhataja Rita Pööriale

EMA

surma puhul.

Ruila kooli 7. klass

Sügav kaastunne Gennadi Liidigile

EMA

kaotuse puhul.

Töökaaslasel.

Mälestame kauaaegset sõpra. Meie siiras kaastunne lähedastele,

LEO PILLERI

lahkumise puhul.

Sõpruskond Tallinnast. Sakust, Pärnust.

Vaikselt lahkusid emake hea, muredest, valudest enam ei tea...

Teatame sügava kurbusega, et on lahkunud meie armas ema, vanaema ja vanavanaema

HELGI ROHULA

02.03.1940-21.03.2022

Mälestavad tütar Helve ja poeg Andres peredega.

Meie siiras kaastunne Kaisa Linnuste kalli isa

RAUNO LINNUSTE

kaotuse puhul.

Kollegid Saue Gümnaasiumist

Sügav kaastunne lähedastele

LEO PILLERI

kaotuse puhul

mälestavad Reet ja Rein kodutänavalt

Ootamatult äkki jäi vaikselt koduõu, hällipäevast sai leinapäev.

KAIMO VANANURM

30.03.1961-29.03.2022

leinab vend Ahti perega

Südamlik kaastunne Erene Sündile

ISA

kaotuse puhul

Saue Vallavarahaldus

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

13. MAI ALATES 10.00
TURBA KULTUURIMAJAS
18. MAI ALATES 10.00
SAUE PÄEVAKESKUSES
20. MAI ALATES 10.00
RIISIPERE KULTUURIMAJAS

Ettereg. tel. 5323 2454

- * kuivasilmatest
- * silmarõhu mõõtmine
- * optilised päikesepriidid

Silmade kontroll 20€, prillistjale TASUTA

Raid & Ko
www.raid.ee

KADRI ALLASTE
aasta maakler

+372 5661 1103
kadri@raid.ee

Vali hea maakler!

KINNISVARA OST-MÜÜK-ÜÜR
KONSULTATSIOON TASUTA!

TALLINNA KÜTTELADU
TALECO

HARJUMAAL TASUTA TRANSPORT! Info ja tellimine **51 36 999**
www.kutteladu.ee info@kutteladu.ee

PUITBRIKETT **PELLET**

KAMINAPUUD

EESTI SUURIM VALIK KÜTTEMATERJALE!
PUITBRIKETT • KAMINAPUUD • PELLET
KIVISÜSI • TURBABRIKETT • GRILLSÜSI

LUMI LÄINUD, MUTID KOHAL?
APPI TULEVAD

MUTIPÜÜDJAD
WWW.MUTT.EE
545 77 971

Lembitu Lilleaed
SUVELILLED, AMPLID JA TAIMED
kasvatamine ja müük
E-L 9 - 20 P 9 - 15
Kuuse 9, Laagri Tel 56508860

JÕGISOO

FORELLIPÜÜK

Jõgisoo forellipüük pakub suvehooajaks tööd kalapüügi kohas.

Väljaõpe kohapeal
Töö sobib ka üliõpilasele
Info 509 7333, 505 4350

LAULUDE JA LUGUDE HOMMIK ÄKKK 'IS
24.04. KELL 12
AVATUD KOHVIK

Kariv Muldman Ilkka Lohmus

Fotograafia töötuba MAKROFOTO
24. aprill kell 11
Saue Vallamajas

Osalustasu 25€
Rohkem infot: joanna.stalde@sauekultuur.ee

2. juuli 2022
www.facebook.com/groups/laagrikuhvikutepaev/

Laagri KOHVIKUTEPAEV
* Elus on külalisi *

2 MEETRIT

Kuupäev on paigas, nüüd tuleb menüüsid ja ideesid genereerima hakata.

Korraldustiim ootab kaasalööjaid häälestuskoosolekule 2. mail kell 18.30 Laagri kultuurikeskusesse.

Pane end kirja: laagri@sauekultuur.ee

JÜRIÕO JOOKS ÜMBER KERNU PAISJÄRVE
23.04.2022 KELL 20

Vanusegrupid:

- koolieelikud
- 1.-4. klassi poisid
- 1.-4. klassi tüdrukud
- 5.-9. klassi poisid
- 5.-9. klassi tüdrukud
- mehed 2004-1973
- naised 2004-1978
- mehed 1972 ja varem sündinud
- naised 1977 ja varem sündinud

Autasustamine
Iga grupi kolmele paremale medal!
Teeme lõket ja lõpetajaid ootab kuum tee!

Peakohtunik Urmas Paejärv

Tule ise ja võta sõbrad kaasa!

14. mail kell 10-14

Laagri kultuurikeskuse õuealal
Veskitammi 8, Laagri

KIRBUTURG

OOTAME KÕIKI
OSTMA-MÜÜMA-VAHETAMA

Registreerimine: Marika Grünberg
gsm 56676272, laidogrunberg@hotmail.com
KOHATASU 2 EUR

LAAGRI KULTUURIKESKUSES
29.04 kell 11 ja 19
piletid: 5/4 €

KIIK, KIRVES JA IGAVESE ARMASTUSE PUU

Piletid müügil 30 minutit enne seansi algust kohapeal. Lisainfo: Laagri kultuurikeskus, Veskitammi 8, Laagri. Tel 6796765

PÕHINEB INDEREK HARGLA ROMAANIL
13.05 kell 11 ja 19

Melchior

LAAGRI KULTUURIKESKUSES

Piletid: 5/4 eurot. Piletid on müügil enne seansi algust kohapeal.
Laagri kultuurikeskus, Veskitammi 8 Laagri, tel 6796765

LAAGRI LOOMAKLIINIK
ASUME LAAGRIS VAE 2/1

TEL. 5507267
WWW.LAAGRILOOMAKLIINIK.EE

TALLINNA KREMATOORIUM

PAKUME KÕIKI MATUSETEENUSEID
HAUA-, URNI- JA TUHASTAMISMATUSED
MATUSE VORMISTAMISE VÕIMALUS INTERNETIS
KORRALDAME MATUSEID ÜLE EESTI
ÕPÄEVARINGNE TRANSPORT
KAKS KABELIT

www.krematoorium.ee
telefon 623 8808 (24h)
Pärnamäe tee 36
Tallinn

TALLINNA KREMATOORIUM

SAMI

Tule Tööle!

Otsime oma meeskonda:

Maaler-koostaja
Lukksepp
Keevitusroboti operaator
CNC trei- ja freesikeskuse (Haas) operaator

Kirjuta: personal@sami.ee
Helista: +372 51 976 863

KAARDID ENNUSTAVAD
Tel 900 1727 • 24 h
Vaata, kes ennustajatest on hetkel liinil: ennustus.ee

ÕÜ SINITIVIK GRUPP
Teostame vaipade puhastust villa, sünteetiliste, kaltsu ja narmasvaipadele.
Transport uksest ukseni tasuta!
55 917 562

AS BALSNAK INTERNATIONAL HOLDING
Otsib enda Ääsmäe meeskonda

Balsnack
LUKKSEPPA

PAKUME SULLE:
Pikaajalist töösuhet
Huvitavat tööd arenevas ettevõttes
Väljaõpet kohapeal
Toremaid meeskonnakaaslasi
Katseaja lõppedes bruto kuupalka **1500 EUR**

OOTAME SINULT:
Tehnilist keskeri haridust
Head teadmised mehaanikast
Eesti ja/või vene keele oskus
Kasuks tuleb töökogemus tootmistehnika valdkonnas

PEAMISED TÖÖÜLESANDED:
Keevitus- ja lukksepatööd
Seadmete hooldus ja remont

Saada enda CV aadressile
monika@balsnack.ee
või helista 521 0320

www.balsnack.ee

AKNAKATE
www.aknakate.ee

Sinu müügiesindaja
Saue vallas

Joanna Esula
+372 566 33 807
joanna@aknakate.ee

Tekstiilkardinad
Rulood
Voldikkardinad
Terrassimarkiisid

ARVUTIHOOLDUS
arvutite ja lisaseadmete müük ja hooldus otse Saue südames

TEL: +372 52 55 363

Komplekteerime, puhastame, hooldame ja remondime laua ja sülearvuteid. Kohapeal olemas erinevad tarvikud ja komponendid.

Asume Pärnasalu 19 1. korrusel
T.N.R 10-17, muul ajal kokkuleppel

info@seccam.eu www.seccam.eu

-%

HEAD HINNAD APRILLIKUUS

Kpl. Turba
Kpl. Nissi
Kpl. Laitse
Saue KaubakeskusRegina Camomille
tualettpaber 8 rulli
3 kihti4.25
-21%
3.35Seapraad klassikaline
Rakvere5.99
-38%
3.69 /kgMustikašaišlõkk
900g Rakvere6.60
-24%
4.99 5.54/kgPasha kohupiimakreem
380g Tere1.59
-19%
1.29 3.39/kgKommikarp Maiuspala
200g Kalev5.49
-20%
4.39 21.95/kgEesti Pagar
Britta kook 300g3.25
-23%
2.49 8.30/kg

Ja lisaks leiad meie kauplustest vähemalt 700 soodustust!

www.keilaty.ee

Haapsalu mnt 57b, Keila

TEHNIKAKESKUS.EE
müük • hooldus • remont • rent

**AIA- JA
METSATEHNIKA**

Husqvarna Cub Cadet
STIHL ECHO
JOHN DEERE STIGA

Tel 51 900 402 Keila kauplus
www.tehnikakeskus.ee

Küttematerjali müük!

- pellet
- brikett
- küttepuud

Tasuta transport
Tallinnas ja
lähiumbruses!

www.puu24.ee +372 520 00 93

Eesti Puu
Estonian Wood

Too kevad koju
Juhani Puukoolist!

Stutades oled sa õnnelik!

Leia oma lemmiktooted
meie e-poest

HARKU | VIIMSI | PÄÄSKÜLA | LAGEDI | JÕHVI | TARTU | MÄRJA

UUS KEVADINE VALIK

RÕÕMU KAUBAMAJA

15. - 17. aprill
Naiste käekotid

-20%

Naiste jakk
Only

42.95

Naiste kleit
Aija

66.95

Naiste kleit
Hailys

29.99

Naiste T-särk
Fransa

15.95

22. - 24. aprill
Laste joped ja
kombinesoonid

-20%

Meeste jope
Crossfield

79.95

Meeste päevasärk
Tom Tailor

35.99

Meeste dressipluus
Nike

74.95

Meeste T-särk
Jack&Jones

12.95

29. aprill - 1. mai
Naiste ja meeste
teksapüksid

-20%

Laste kleit
Mayoral

19.95

Laste T-särk
Blue Seven

6.95

Laste dressipluus
Blue Seven

10.95

Laste T-särk
Mayoral

13.95

Laste vabaajajalatsid
Lico

31.90

Laste vabaajajalatsid
Lico

34.90

Meeste kingad
Rieker

71.90

Naiste vabajajalatsid
Rieker

69.90

Naiste jalatsid
Tom Tailor

54.90

ja lisaks palju teisi pakkumisi!

www.keilaty.ee Haapsalu mnt 57b, Keila